

Bruxelles, 29.5.2013
COM(2013) 312 final

2013/0164 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI
de instituire a programului Copernicus și de abrogare a Regulamentului (UE)
nr. 911/2010

(Text cu relevanță pentru SEE)

{SWD(2013) 190 final}
{SWD(2013) 191 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

Copernicus este noua denumire a programului european de observare a Pământului, GMES (Monitorizare globală pentru mediu și securitate). Copernicus sau, mai degrabă, predecesorul său a fost stabilit ca un program al UE prin Regulamentul GMES (UE) nr. 911/2010. Acesta acoperă toate activitățile de asigurare a furnizării continue de date precise și fiabile și informații în materie de mediu și probleme de securitate către utilizatorii responsabili de elaborarea politicilor, implementare și monitorizare, în UE și statele sale membre. Copernicus are ca obiectiv furnizarea de acces continuu, independent și fiabil pentru Europa la date și informații de observare. Investițiile UE au ca scop acoperirea lacunelor în materie de observare a Pământului, permițând accesul la structurile existente și dezvoltând serviciile operaționale.

Copernicus este structurat în șase servicii: Maritim, atmosferic, de monitorizare a teritoriului și a schimbărilor climatice precum și de suport în cazuri de urgență și în materie de securitate. Copernicus utilizează date provenind de la sateliți și senzori *in situ*, cum ar fi geamandurile, baloanele sau senzorii aerieni pentru a furniza rapid și fiabil informații cu valoare adăugată și realizarea de previziuni pentru a sprijini, de exemplu, agricultura și pescuitul, amenajarea teritoriului și planificarea urbană, lupta împotriva incendiilor de pădure, răspunsul în caz de dezastre, transportul maritim sau monitorizarea poluării aerului.

Copernicus contribuie, de asemenea, la stabilitatea și creșterea economică prin stimularea aplicațiilor comerciale (așa-numitele servicii din aval) în multe sectoare diferite, prin asigurarea unui acces total și deschis la datele de observare și produsele de informare Copernicus. El este unul dintre programele care trebuie să fie pus în aplicare în cadrul strategiei Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și a fost inclus în cadrul inițiativei în domeniul politicii industriale din strategia Europa 2020, având în vedere beneficiile sale pentru o gamă largă de politici ale Uniunii.

Responsabilitățile legate de finanțarea exploatării și a reînnoirii infrastructurii spațiale dezvoltate utilizând fonduri UE și fonduri interguvernamentale nu pot fi asigurate în mod optim de statele membre individual din cauza costurilor aferente. În domeniul observării din spațiu pentru meteorologia operațională, statele europene și-au centralizat resursele pentru a dezvolta și a exploata sateliții meteorologici în cadrul Organizației Europene pentru exploatarea sateliților meteorologici (EUMETSAT). Statele europene au dezvoltat și sateliți de mediu demonstrativi, fie în cadrul agenției Spațiale Europene (ESA), fie în cadrul agențiilor spațiale naționale. Ele nu au putut, cu toate acestea, să găsească o modalitate de a coopera în ceea ce privește finanțarea programelor operaționale susținute în domeniul monitorizării mediului. Necesitatea de a continua astfel de observații devine critică, având în vedere creșterea presiunii politice asupra autorităților publice pentru ca acestea să ia decizii în cunoștință de cauză în domeniul mediului, securității și schimbărilor climatice, precum și necesitatea de a respecta acordurile internaționale.

În cazul serviciilor la nivel paneuropean și cu o acoperire globală, statele membre nu pot realiza toate obiectivele acțiunii propuse dat fiind faptul că inputurile date de diferitele state membre trebuie agregate la nivel european. Furnizarea altor servicii (de exemplu, hărțile de urgență sau hărțile tematice de monitorizare a teritoriului pentru zone geografice mai limitate) poate fi efectuată mai bine la nivel UE din două motive. În primul rând, administrarea mai coerentă și mai centralizată a datelor primite de la senzori spațiali sau *in situ* vor permite realizarea unor economii de scară.

În al doilea rând, furnizarea coordonată de servicii de monitorizare a Pământului la nivel de stat membru contribuie la evitarea suprapunerilor și consolidează monitorizarea implementării legislației de mediu a UE, pe baza unor criterii transparente și obiective. Numai informațiile comparabile generate la nivelul statelor membre vor face posibilă implementarea eficientă a legislației de mediu care, în multe cazuri, abordează probleme cu adevărat fără frontiere și, prin urmare, internaționale.

În plus, acțiunea la nivel european va crea economii de scară, conducând la o mai bună valoare pentru banii publici. Acțiunea la nivelul UE, prin urmare, duce la o valoare adăugată clară.

Încă de la început, valoarea finanțării totale alocate dezvoltării programului de către UE și ESA a atins un nivel de peste 3,2 miliarde EUR. O mare parte a bugetului GMES a fost consacrat dezvoltării de sateliți de observație: sateliții Sentinel. Acest lucru a fost realizat prin intermediul unei contribuții de 738 milioane EUR a Comisiei în cadrul componentei spațiale a programului GMES al ESA (SGC).

Până la sfârșitul anului 2013, Copernicus este finanțat prin tema „Spațiu” din cadrul PC7 și Programul GMES și programul său inițial de exploatare. Atunci când Copernicus va fi pregătit să intre în faza sa operațională, va fi necesar un nou regulament începând cu anul 2014. În conformitate cu obiectivele din Comunicarea „O agendă de simplificare pentru CFM pentru perioada 2014-2020”¹, acest nou regulament va defini mai bine guvernanta programului, în special rolul Comisiei, obiectivele programului și indicatorii care vor permite o monitorizare eficientă a aplicării acesteia și care vor asigura o tranziție fără probleme de la activitățile curente. Propunerea de regulament include, de asemenea, dispoziții pentru stabilirea unor proceduri financiare proporționale în special pentru marea parte a programului care va fi implementată în mod indirect. În cadrul procesului de simplificare și „reglementare inteligentă”, trebuie remarcat faptul că programul Copernicus urmărește îmbunătățirea calității legislației prin furnizarea de instrumente de monitorizare bazate pe date concrete.

În comunicarea sa intitulată „Un buget pentru Europa 2020” [COM (2011) 500 final din 29.6.2011) Comisia a indicat că, având în vedere limitele bugetului UE, s-a propus finanțarea GMES în afara cadrului financiar multianual pentru perioada 2014-2020. Această propunere a fost respinsă de Parlament în rezoluția sa P7_TA(2012)0062 din 16 februarie 2012. Concluziile Consiliului European din 7-8 februarie 2013 privind cadrul financiar multianual (CFM) prevăd că programul ar trebui să fie finanțat în cadrul subrubricii 1a din cadrul financiar, cu un nivel maxim de credite de angajament în valoare de 3 786 de milioane EUR (prețurile din 2011), care să fie prevăzute în Regulamentul CFM.

2. REZULTATELE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

Un proces continuu de consultare a părților interesate privind GMES este în vigoare de la crearea biroului GMES al Comisiei Europene în 2006. Acest proces de consultare, lansat odată cu comunicarea intitulată „GMES: de la concept la realitate”², a condus în primul rând la adoptarea comunicării din 2008 intitulată „GMES: pentru o planetă mai sigură”³. Au avut loc alte consultări pentru a pregăti propunerea Comisiei de regulament privind programul

¹ COM (2012) 42 final, 8 februarie 2012

² COM(2005) 565 final, 10 noiembrie 2005.

³ COM(2008) 748 final, 11.12.2008.

European de monitorizare a Pământului (GMES) și exploatarea sa inițială (2011-2013)⁴ și Comunicarea „Monitorizarea globală pentru mediu și securitate (GMES): provocări și pașii următori pentru componenta spațială”⁵.

De la intrarea în vigoare a regulamentului GMES în 2010, consultarea statelor membre și a utilizatorilor a fost continuată prin noile organisme de guvernare instituite însăși prin regulament: Comitetul GMES și Forumul utilizatorilor format din reprezentanții utilizatorilor publici.

Consultarea a confirmat interesul și necesitatea programului Copernicus și — fiind în prezent pe cale de a deveni un program UE — aceasta se concentrează în prezent asupra diferitelor opțiuni conceptuale, în special pentru serviciile Copernicus. Părțile interesate au indicat că disponibilitatea neîntreruptă și garantată a informațiilor provenind de la serviciile Copernicus este elementul fundamental pentru succesul programului și pentru ca beneficiile acestuia să se materializeze.

O evaluare a impactului a fost realizată în 2011 și principalele concluzii au fost publicate în documentul SEC (2011) 867 final din 28.6.2011, care a însoțit propunerea Comisiei privind cadrul financiar multianual, COM (2011) 500. Evaluarea impactului a fost adaptată și recomandările Comitetului de evaluare a impactului au fost luate în considerare. Ce s-a schimbat din 2011 este analiza politică a utilității finanțării Copernicus în CFM. Prin urmare, Comisia consideră că acum este momentul să se facă o propunere oficială.

Ar trebui remarcat, cu toate acestea, că această propunere a trebuit să fie reajustată la suma convenită, sub plafonul din cadrul financiar multianual, care reduce propunerea inițială a Comisiei de peste 2 miliarde EUR. În vederea menținerii furnizării de servicii, Comisia a trebuit să reducă noile evoluții în componenta spațială la reînnoirea și modernizarea capacității de observare. ESA va prelua responsabilitatea pentru dezvoltarea generației următoare a sateliților Sentinel.

Problema proprietății activelor componente spațiale a programului Copernicus este importantă și nu poate fi analizată separat de drepturile și responsabilitățile pe care acest tip de proprietate le conferă proprietarului. Proprietarul are cel mai ridicat nivel posibil de drepturi, inclusiv dreptul de utilizare, transfer și eliminare.

Pentru a determina dacă să accepte dreptul de proprietate asupra activelor componente spațiale, trebuie diferențiate două faze: În timpul primei faze, și anume prezentul cadru financiar multianual, UE a fost doar un factor care contribuie la un program ESA în proporție de aproximativ 30% și fondurile au fost insuficiente pentru a-și asuma un rol de prim-plan în modelarea componente spațiale a programului Copernicus. În plus, fondurile UE au constituit, în mare parte, credite din cadrul PC7 și nu au fost concepute pentru a finanța un program operațional în mod permanent. UE a fost, prin urmare, în măsură să își asume responsabilitatea în această fază. Cea de a doua etapă va începe odată cu următorul cadru financiar multianual. Acesta introduce o schimbare fundamentală, în care UE va putea să finanțeze 100% din cea mai mare parte a componente spațiale a programului Copernicus, inclusiv segmentul terestru și costul exploatarea sateliților.

În acest nou context, astfel cum se prevede la articolul 19, proprietatea sateliților va trebui să fie revizuită. Regulamentul prevede opțiunea ca Uniunea Europeană sau un organism

⁴ COM(2009) 223 final, 20.5.2009. Regulamentul (CE) nr. 911/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 septembrie 2010 privind Programul european de monitorizare a Pământului (GMES) și exploatarea sa inițială (2011-2013) (JO L276, 20.10.2010, p. 1).

⁵ COM(2009) 589 final, 28.10.2009.

de desemnat în mod expres sau fondul să poată prelua proprietate de la ESA. În vederea unui transfer de proprietate, opțiunile vor trebui evaluate, ținând cont de factorii relevanți, inclusiv exploatarea sateliților; dreptul de proprietate legal asupra datelor; condiții de acces la date; și valoarea activelor. Aceste opțiuni vor fi luate în considerare doar dacă dezavantajele deținerii în proprietate de către UE par să compenseze avantajele. Transferul de proprietate de la UE ar putea fi exercitat numai prin intermediul unui act delegat.

Opțiunea unei scheme de achiziționare de date ar putea fi, de asemenea, luată în considerare.

3. ELEMENTELE JURIDICE ALE PROPUNERII

Având în vedere articolul 189 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, se propune un nou regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a programului Copernicus. Propunerea se concentrează pe următoarele aspecte principale

- (1) Schimbarea denumirii în Copernicus;
- (2) Guvernanța GMES în faza sa operațională, cu scopul de a permite Comisiei să delege activitățile unui număr de operatori;
- (3) Finanțare în perioada 2014-2020.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Fișa financiară care însoțește prezenta propunere de regulament stabilește credite bugetare indicative care sunt compatibile cu cadrul financiar multianual 2014-2020, cu un nivel maxim de credite de angajament în valoare de 3 786 de milioane EUR, la prețurile din 2011, echivalent cu 4 291 milioane EUR în prețuri actuale.

5. ELEMENTE OPȚIONALE

Comisia poate adopta acte delegate, pentru a atinge anumite obiective stabilite în propunere.

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

**de instituire a programului Copernicus și de abrogare a Regulamentului (UE)
nr. 911/2010**

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 189 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European⁶,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor⁷,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

Monitorizarea globală pentru mediu și securitate (GMES) reprezintă o inițiativă de monitorizare condusă de Uniune și executată în parteneriat cu statele membre și cu Agenția Spațială Europeană (ASE). Originea GMES datează din mai 1998, când instituțiile implicate în dezvoltarea activităților spațiale în Europa au adoptat o declarație comună, cunoscută sub numele de „Manifestul de la Baveno”. Manifestul a făcut apel la un angajament pe termen lung privind dezvoltarea de servicii de monitorizare a mediului din spațiu, utilizarea și dezvoltarea în continuare a competențelor și tehnologiilor europene. În 2005, Uniunea a făcut alegerea strategică de a dezvolta o capacitate europeană independentă de observare a Pământului pentru a furniza servicii în domeniile mediului și securității⁸, ceea ce a condus, în cele din urmă, la adoptarea Regulamentului (UE) nr. 911/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 septembrie 2010 privind Programul european de monitorizare a Pământului (GMES) și exploatarea sa inițială (2011-2013)⁹.

- (2) Copernicus ar trebui să fie considerat ca reprezentând o contribuție europeană la construirea Sistemului Global al Sistemelor de Observare a Pământului (GEOSS), dezvoltată în cadrul Grupului de Observare a Pământului (GEO).

⁶ JO C , [...], p [...].

⁷ JO C , [...], p [...].

⁸ COM(2005) 565 final din 10 noiembrie 2005.

⁹ JO L 276, 20.10.2010, p. 1.

- (3) Pe baza rezultatelor acestei inițiative, Regulamentul (UE) nr. 911/2010 a instituit programul european de monitorizare a Pământului (GMES), precum și regulile de punere în aplicare a exploatării sale inițiale.
- (4) În timp ce programul instituit prin Regulamentul (UE) nr. 911/2010 ar trebui să continue în cadrul noului cadru financiar multianual, acronimul „GMES” ar trebui înlocuit cu „Copernicus” pentru a facilita comunicarea cu publicul larg. Comisia a înregistrat marca comercială, astfel încât să poată fi utilizată de către instituțiile Uniunii și autorizată pentru utilizare către alți utilizatori interesați, în special furnizorii de servicii de bază.
- (5) Obiectivele programului Copernicus sunt furnizarea de informații exacte și fiabile în domeniul mediului și al securității, în funcție de necesitățile utilizatorilor și sprijinirea altor politici ale Uniunii, în special cu privire la piața internă, transporturile, mediul, energia, protecția civilă, cooperarea cu țările terțe și ajutorul umanitar. Acesta se bazează pe capacitățile existente în Europa, completate cu noi active dezvoltate în comun.
- (6) Programul Copernicus ar trebui implementat în mod coerent cu alte instrumente și acțiuni relevante ale Uniunii, în special cu politicile de mediu și cele privind schimbările climatice, precum și instrumentele în domeniul securității, protecției datelor personale, competitivității și inovării, coeziunii, cercetării, transportului, concurenței și cooperării internaționale, cu programul european Sisteme globale de navigație prin sateliți (GNSS). Datele Copernicus ar trebui să asigure menținerea coerenței cu datele spațiale de referință ale statelor membre și să sprijine dezvoltarea infrastructurii de informații spațiale în Uniune instituită prin Directiva 2007/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2007 de instituire a unei infrastructuri de informații spațiale în Comunitatea Europeană (INSPIRE)¹⁰. De asemenea, Copernicus ar trebui să completeze sistemul comun de informații referitoare la mediu (SEIS) și activitățile Uniunii privind răspunsul în situații de urgență.
- (7) Programul Copernicus este un program care urmează a fi furnizat în cadrul strategiei Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. Obiectivul său este obținerea de beneficii pentru o gamă largă de politici ale Uniunii și contribuirea la atingerea obiectivelor strategiei Europa 2020, în special prin dezvoltarea unei politici spațiale eficiente care să pună la dispoziție instrumentele necesare depășirii unor provocări-cheie la nivel mondial și îndeplinirea obiectivelor privind schimbările climatice și sustenabilității energetice.
- (8) Copernicus ar putea beneficia de pe urma rezultatelor furnizate de „Orizont 2020”, programul-cadru al Uniunii pentru cercetare și inovare 2014-2020, în special prin intermediul activităților sale de cercetare și inovare în domeniul viitoarelor tehnologii de observare a Pământului și al viitoarelor aplicații care utilizează teledetecția, tehnologii și date aeriene și *in situ*, pentru a răspunde marilor provocări societale.
- (9) În vederea realizării obiectivelor sale, programul Copernicus ar trebui să se bazeze pe capacitatea autonomă a Uniunii pentru observațiile din spațiu și să furnizeze serviciile operaționale din domeniul mediului, protecției civile și securității. El ar trebui, de asemenea, să utilizeze datele disponibile *in situ*, și anume, cele furnizate de către statele membre. Furnizarea de servicii operaționale depinde de funcționarea adecvată și siguranța componentei spațiale a programului Copernicus. Riscul tot mai mare de

¹⁰ JO L 108, 25.4.2007, p. 1.

coliziune cu alți sateliți și deșeuri spațiale este cea mai gravă amenințare la adresa componentei spațiale a programului Copernicus. Prin urmare, programul Copernicus ar trebui să sprijine acțiunile care au ca scop reducerea acestor riscuri, în special prin contribuția la programul stabilit prin decizia [XXX] a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a unui program de sprijin pentru supravegherea și urmărirea spațială¹¹.

- (10) Pachetul financiar maxim necesar pentru acțiunile Copernicus (2014-2020) este de 3 786 de milioane EUR la prețurile din 2011, alocat în cadrul unui capitol bugetar separat în cadrul titlului 2 din rubrica 1a din bugetul general al Uniunii. Personalul și cheltuielile administrative suportate de Comisie în coordonarea programului Copernicus ar trebui finanțate din bugetul Uniunii.
- (11) În vederea îmbunătățirii implementării programului Copernicus și a planificării pe termen lung, Comisia ar trebui să adopte programul de lucru anual în conformitate cu prioritățile, obiectivele și strategiile unui plan multianual.
- (12) Copernicus ar trebui să fie axat pe utilizator, necesitând implicarea continuă și eficace a utilizatorilor, în special în privința definirii și validării cerințelor de servicii.
- (13) Dimensiunea internațională a programului Copernicus este deosebit de relevantă pentru schimbul de date și informații, precum și pentru accesul la infrastructura de observare. Un astfel de sistem de schimb este mai eficient din punct de vedere al costurilor decât sistemele „data-buy” și consolidează dimensiunea globală a programului.
- (14) Acordul privind Spațiul Economic European și acordurile-cadru cu țările candidate și potențial candidate prevăd participarea acestor țări la programele Uniunii. Ar trebui creată posibilitatea participării altor țări terțe și organizații internaționale prin încheierea unor acorduri internaționale în acest scop.
- (15) Statele membre, țările terțe și organizațiile internaționale ar trebui să poată contribui la programe în baza unor acorduri corespunzătoare.
- (16) Comisia ar trebui să dețină responsabilitatea generală pentru programul Copernicus. Ea ar trebui să își definească prioritățile și obiectivele și să asigure coordonarea generală și supravegherea programului.
- (17) Ținând seama de dimensiunea de parteneriat a programului Copernicus și pentru a evita suprapunerea de expertiză tehnică, implementarea programului ar trebui să fie delegată entităților cu capacitatea tehnică și profesională corespunzătoare.
- (18) În implementarea programului Copernicus, Comisia se poate baza, după caz, pe agențiile competente ale Uniunii, cum ar fi Agenția Europeană de Mediu (AEM), Agenția Europeană pentru Gestionarea Cooperării Operative la Frontierele Externe ale statelor membre ale Uniunii Europene (FRONTEX), Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă (EMSA), Centrul Satelitar al Uniunii Europene (CSUE) sau un organ potențial eligibil pentru delegare în conformitate cu articolul 58 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului anual al Uniunii¹².

¹¹ JO C , [...], p [...].

¹² JO L 298, 26.10.2012, p. 1.

- (19) În conformitate cu articolul 61 alineatul (2) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, selecția entităților („operatori”) cărora Comisia le poate încredința sarcini de execuție, trebuie să urmeze o procedură transparentă, justificată prin argumente obiective și care nu generează niciun conflict de interese. Având în vedere natura specială a sarcinilor implicate, a fost aleasă o procedură *ad-hoc*, pe baza unei cereri de exprimare a interesului, în vederea identificării operatorilor potențiali cei mai potriviți pentru a fi însărcinați cu gestiunea indirectă a programului Copernicus.
- (20) Operatorii programului Copernicus ar trebui să facă obiectul unei supravegheri de către Comisie, bucurându-se în același timp de autonomia necesară pentru a pune în aplicare sarcinile care le au fost încredințate. Ei ar trebui să prezinte un program de lucru anual Comisiei, împreună cu un raport anual de implementare.
- (21) Este important ca, pentru a-și îndeplini obligațiile în conformitate cu articolul 317 din TFUE, Comisia să aibă mijloacele necesare pentru a supraveghea actele entităților cărora le încredințează sarcini de execuție în cadrul programului Copernicus. Aceasta include nu doar competențele deja conferite acesteia prin Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, ci și posibilitatea de a da indicații operatorului și de a efectua inspecții. În special, în caz de urgență sau de evenimente neprevăzute, în orice situație în care operatorul nu este în măsură să îndeplinească respectivele sarcini, Comisia trebuie să poată retrace delegarea și să acționeze în locul operatorului. Exercitarea acestei posibilități ar trebui să fie proporțională cu obiectivele care trebuie îndeplinite și, prin urmare, acordul de delegare ar trebui să fie suspendat, în consecință, pentru timpul necesar pentru realizarea actelor necesare.
- (22) În scopul îndeplinirii obiectivului Copernicus în mod sustenabil, este necesară coordonarea activităților diferiților parteneri implicați în Copernicus, precum și dezvoltarea, instituirea și exploatarea unei capacități de servicii și de observare care să răspundă nevoilor utilizatorilor. În acest context, un comitet ar trebui să acorde asistență Comisiei pentru asigurarea coordonării contribuțiilor la Copernicus din partea Uniunii, a statelor membre și a agențiilor interguvernamentale, în scopul utilizării optime a capacităților existente și al identificării lacunelor care urmează să fie abordate la nivelul Uniunii. Acesta ar trebui, de asemenea, să acorde asistență Comisiei pentru monitorizarea aplicării coerente a Copernicus.
- (23) Activitatea operatorilor cărora Comisia le-a delegat sarcini ar trebui, de asemenea, să fie evaluată în funcție de indicatori de performanță. Acest lucru ar oferi Parlamentului European și Consiliului o indicație privind evoluția operațiunilor programului Copernicus și implementarea sa.
- (24) Datele și informațiile produse în cadrul programului Copernicus ar trebui să fie puse la dispoziția utilizatorilor pe o bază integrală, deschisă și gratuită, pentru a promova utilizarea și partajarea acestora, precum și consolidarea piețelor de observare a Pământului în Europa, în special a sectorului din aval, ceea ce va permite creșterea economică și crearea de locuri de muncă.
- (25) Oriunde accesul sau utilizarea programului Copernicus sau utilizarea de date și informații terțe pot pune în pericol securitatea Uniunii și a statelor sale membre sau pot amenința relațiile lor externe, Comisia ar trebui să limiteze disponibilitatea acestora sau să restricționeze autorizațiile acordate.
- (26) Problema proprietății activelor componente spațiale a programului Copernicus este importantă și nu poate fi analizată separat de drepturile și responsabilitățile pe care acest tip de proprietate le conferă proprietarului. Pentru a avea dreptul de utilizare,

transfer și eliminare, Uniunea ar trebui să devină proprietar. În cazul sateliților Sentinel, proprietate presupune, în special, dreptul de a decide cu privire la politica în materie de date și de a gestiona punerea sa în aplicare, de a alege modelul de exploatare și operatorul sateliților Sentinel și de a încheia acorduri internaționale cu țările terțe privind, printre altele, schimbul de date prin satelit.

- (27) Interesele financiare ale Uniunii ar trebui să fie protejate prin măsuri proporționale, în cadrul ciclului de cheltuieli, inclusiv prin prevenirea, identificarea și investigarea neregulilor, recuperarea fondurilor pierdute, alocate în mod necuvenit sau utilizate incorect și, dacă este necesar, prin aplicarea de sancțiuni administrative și financiare în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012.
- (28) În vederea sporirii valorii programului Copernicus pentru utilizatori, Comisia ar trebui să fie asistată de reprezentanți ai utilizatorilor medii și finali, experți din statele membre, inclusiv din agențiile naționale de resort sau de către experți independenți.
- (29) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament în ceea ce privește adoptarea programului de lucru anual, a planului multianual pentru perioada 2014-2020 și a măsurilor pentru promovarea convergenței dintre statele membre în utilizarea datelor și informațiilor programului Copernicus și pentru promovarea accesului la tehnologie și dezvoltare în domeniul observării Pământului, Comisiei ar trebui să îi fie conferite competențe de executare. Respectivele competențe ar trebui exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie¹³.
- (30) Pentru a informa statele membre și pentru a respecta imparțialitatea în procesul de adoptare a deciziilor, procedura de consultare ar trebui să fie folosită pentru adoptarea de măsuri pentru promovarea convergenței dintre statele membre în utilizarea datelor și informațiilor programului și pentru promovarea accesului la tehnologie și dezvoltare în domeniul observării Pământului. Procedura de examinare ar trebui utilizată pentru adoptarea programului de lucru anual și a planului multianual pentru perioada 2014-2020, dat fiind faptul că această lege se referă la un program cu implicații substanțiale.
- (31) Pentru a ține seama de posibilele riscuri de securitate, precum și de limitările de bandă largă și alte limitări tehnice, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ar trebui să fie delegată Comisiei în ceea ce privește cerințele în materie de date necesare pentru serviciile operaționale, condițiile și procedurile privind accesul, înregistrarea și utilizarea datelor și informațiilor programului Copernicus, condițiile și procedurile pentru transmiterea și utilizarea datelor obținute prin satelit transmise stațiilor receptoare care nu sunt incluse în programul Copernicus și de arhivare a datelor și informațiilor programului Copernicus, criteriile tehnice specifice necesare pentru a preveni perturbarea sistemului de date și informații Copernicus și criteriile pentru restricționarea difuzării datelor și informațiilor programului Copernicus, în urma conflictelor dintre diferitele drepturi sau interese de securitate, precum și criteriile de realizare a evaluării de securitate. Este deosebit de important ca, pe parcursul activităților sale pregătitoare, Comisia să desfășoare consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți. Atunci când pregătește și elaborează acte delegate, Comisia ar trebui să asigure o transmitere

¹³ JO L 55, 28.2.2011, p. 13.

simultană, în timp util și adecvată a documentelor relevante către Parlamentul European și Consiliu.

- (32) Acțiunile finanțate în temeiul prezentului regulament ar trebui monitorizate și evaluate pentru a permite reajustări și noi evoluții.
- (33) Având în vedere că obiectivul prezentului regulament, și anume punerea în aplicare a programului Copernicus, nu poate fi realizat în mod suficient de statele membre, deoarece va cuprinde, de asemenea, o capacitate paneuropeană și va depinde de prestarea coordonată a serviciilor în cadrul statelor membre, care trebuie coordonată la nivelul Uniunii, și, prin urmare, poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, din motive legate de amploarea acțiunii, Uniunea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum se prevede la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, menționat la respectivul articol, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar în vederea atingerii obiectivului avut în vedere.
- (34) Prin urmare, este necesar să se abroge Regulamentul (UE) nr. 911/2010 pentru a stabili un cadru adecvat pentru guvernarea și finanțarea și să se asigure un program Copernicus pe deplin operațional începând cu 2014,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1
Obiect

Prezentul regulament stabilește Programul Uniunii de observare a Pământului intitulat Copernicus și stabilește normele pentru implementarea acestuia.

Articolul 2
Obiective generale

1. Programul Copernicus contribuie la următoarele obiective generale:
 - (a) protecția mediului și furnizarea de suport pentru eforturile de protecție civilă și de securitate;
 - (b) sprijin pentru strategia de creștere Europa 2020 prin contribuția la îndeplinirea obiectivelor de creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii; în special, va contribui la stabilitatea și creșterea economică prin stimularea aplicațiilor comerciale.
2. Datele și informațiile originale provenite din observațiile din spațiu, precum și de la date *in situ* („date și informații Copernicus”) trebuie să fie precise și fiabile, furnizate în mod sustenabil și pe termen lung și să răspundă cerințelor comunităților de utilizatori ai programului Copernicus. Accesul la aceste date trebuie să fie complet, deschis și gratuit, sub rezerva condițiilor definite în, sau pe baza prezentului regulament.
3. În sensul alineatului (2), comunitățile de utilizatori ai programului Copernicus sunt definite ca incluzând organisme europene naționale, regionale sau locale însărcinate cu definirea, implementarea, aplicarea sau monitorizarea unui serviciu sau a unei politici publice în domeniile menționate la punctul (1) de la articolul 4.
4. Realizarea obiectivelor menționate la alineatul (1) se măsoară prin următorii indicatori de rezultat:

- (a) datele și informațiile puse la dispoziție în conformitate cu cerințele de livrare la nivel de servicii pentru mediul înconjurător, protecția civilă și de securitate;
- (b) pătrunderea pe piață și competitivitatea operatorilor europeni din aval.

Articolul 3
Obiective specifice

- 1. În vederea îndeplinirii obiectivelor generale prevăzute la articolul 2, Copernicus abordează nevoile utilizatorilor și oferă serviciile operaționale la care se face referire la punctul (1) de la articolul 4. Acest obiectiv este măsurat prin utilizarea de date și informații măsurate prin evoluția numărului de utilizatori, prin volumul de date accesate și de informații cu valoare adăugată, precum și prin extinderea distribuției de la un stat membru la altul;
- 2. Programul Copernicus furnizează un acces sustenabil și fiabil la observații din spațiu de la o instalație de observare terestră autonomă a Uniunii și se bazează pe mijloacele și capacitățile existente, venind în completarea acestora, ori de câte ori este necesar. Acest obiectiv este măsurat prin realizarea infrastructurii spațiale din punctul de vedere al sateliților desfășurați și a datelor pe care le produc.

Articolul 4
Domeniul de aplicare al serviciilor Copernicus

Serviciile Copernicus, astfel cum sunt menționate la articolul 3 punctul (1), cuprind:

- 1. Servicii operaționale:
 - (a) serviciile de monitorizare a mediului atmosferic furnizează informații privind calitatea aerului la scară europeană și privind compoziția chimică a atmosferei la scară globală. Serviciile furnizează, în special, informații pentru sistemele de monitorizare a calității aerului de la scară locală până la scară națională și ar trebui să contribuie la monitorizarea variabilelor climatice de chimie a atmosferei;
 - (b) serviciile de monitorizare a mediului marin furnizează informații privind stadiul fizic și dinamica oceanelor și ecosistemelor marine pentru oceanul global și zonele regionale europene.
 - (c) serviciul de monitorizare a teritoriului furnizează informații în sprijinul monitorizării de mediu de la nivel global la cel local a biodiversității, solului, apei, pădurilor și a resurselor naturale, precum și în ceea ce privește implementarea generală a politicilor de mediu, agricultură, dezvoltare, energie, planificare urbană, de infrastructură și transport;
 - (d) serviciul de monitorizare a schimbărilor climatice furnizează informații pentru a consolida baza de cunoștințe în vederea sprijinirii politicilor de atenuare și adaptare. El contribuie, în special, la furnizarea variabilelor climatice esențiale, a analizei climatice și a proiecțiilor la scări spațiale și temporale relevante pentru adaptare și a strategiilor de atenuare pentru diferitele domenii sectoriale și societale din Uniune care au de beneficiat de pe urma sa;
 - (e) serviciul de răspuns în caz de urgență furnizează informații pentru intervenții în caz de urgență în ceea ce privește diferite tipuri de dezastre, inclusiv pericolele de natură meteorologică, geofizică, dezastrele provocate deliberat sau

accidental de către om și alte catastrofe umanitare, precum și activitățile de prevenire, îmbunătățire a gradului de pregătire, reacție și redresare;

- (f) serviciul de securitate furnizează informații pentru sprijinirea acțiunilor în cazul provocărilor legate de securitate din Europa, pentru îmbunătățirea prevenirii, pregătirii și capacității de reacție, în special pentru securitatea frontierelor și supravegherea maritimă, dar și sprijin pentru acțiunea externă a Uniunii, prin detectarea și monitorizarea amenințărilor trans-regionale la adresa securității, pentru sistemele de evaluare a riscurilor și de avertizare timpurie, cartografiere și monitorizare a zonelor de frontieră;
2. Activitățile de dezvoltare care constau în ameliorarea calității și a performanțelor serviciilor operaționale, inclusiv evoluția și adaptarea acestora, precum și pentru evitarea sau atenuarea riscurilor de exploatare;
3. Activități de sprijin care constau în măsuri de promovare a utilizării serviciilor de către utilizatori și aplicații în aval, precum și activități de comunicare și diseminare.

Articolul 5 *Componenta spațială*

Componenta spațială a programului Copernicus oferă observații din spațiu pentru îndeplinirea obiectivelor la care se referă articolele 2 și 3, de care beneficiază în primul rând serviciile operaționale menționate la articolul 4 punctul (1). Componenta spațială a programului Copernicus include următoarele activități:

- (a) Furnizarea de observații spațiale, inclusiv:
- exploatarea infrastructurii spațiale a programului Copernicus, inclusiv atribuirea de sarcini sateliților, monitorizarea și controlul sateliților, primirea și prelucrarea, arhivarea și difuzarea datelor, precum și etalonarea și validarea permanente;
 - furnizarea de date *in situ* pentru calibrarea și validarea observațiilor din spațiu;
 - furnizarea, arhivarea și difuzarea de date de misiune terțe din spațiu care vin în completarea infrastructurii spațiale a programului Copernicus;
 - întreținerea infrastructurii spațiale a programului Copernicus
- (b) Activități prin care se răspunde la necesitățile în continuă evoluție ale utilizatorilor, inclusiv:
- identificarea lacunelor în materie de observare și specificații ale noilor misiuni spațiale pe baza cerințelor utilizatorilor.
 - evoluții care vizează modernizarea și completarea componentei spațiale a programului Copernicus, inclusiv proiectarea și achiziționarea de noi elemente de infrastructură spațială;
- (c) Contribuția la protejarea sateliților împotriva riscurilor de coliziune.

Articolul 6 *Componenta in situ*

Componenta *in situ* a programului Copernicus include următoarele activități:

- (a) coordonarea și armonizarea colectării și furnizării de date *in situ*, furnizarea de date *in situ* serviciilor operaționale, inclusiv date terțe *in situ* la nivel internațional;
- (b) asistență tehnică acordată Comisiei cu privire la cerințele serviciului de date observare *in situ*;
- (c) cooperarea cu operatorii *in situ* pentru a promova coerența activităților de dezvoltare legate de infrastructuri și de rețele de observare *in situ*.

Articolul 7 *Finanțarea*

1. Pachetul financiar alocat programului Copernicus, pentru perioada 2014-2020, se limitează la maxim 3 786 de milioane EUR la prețurile din 2011.
2. Creditele sunt autorizate anual de autoritatea bugetară în limitele stabilite în cadrul financiar multianual. Angajamentele bugetare privind activitățile care se desfășoară pe parcursul a mai multe exerciții financiare se pot repartiza pe mai multe exerciții financiare, în tranșe anuale.
3. Pachetul financiar pentru programul Copernicus poate include și cheltuielile legate de activitățile de pregătire, monitorizare, control, audit și evaluare care sunt necesare în mod nemijlocit pentru gestionarea programului Copernicus și pentru atingerea obiectivelor acestuia, mai ales în ceea ce privește studiile, reuniunile, acțiunile de informare și comunicare, împreună cu cheltuielile privind rețelele TI axate pe prelucrarea de informații și schimbul de date. Resursele alocate activităților de comunicare în temeiul prezentului regulament pot, de asemenea, să contribuie în mod proporțional la comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii.
4. Sarcinile încredințate altor organisme vor face obiectul procedurii prevăzute la articolele 164 și 165 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012.

Articolul 8 *Programul de lucru al Comisiei*

Comisia adoptă, pentru fiecare an de implementare a programului Copernicus, un program de lucru în conformitate cu articolul 84 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012. Respectivul acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 21 punctul (3) din prezentul regulament.

Articolul 9 *Cooperarea cu statele membre*

1. Comisia cooperează cu statele membre pentru a îmbunătăți schimbul de date și informații între acestea și pentru a mări volumul de date și informații puse la dispoziția programului Copernicus.
2. Comisia poate adopta măsuri pentru a promova convergența statelor membre în utilizarea datelor și informațiilor programului Copernicus și a accesului acestora la tehnologie și dezvoltare în domeniul observării Pământului. Astfel de măsuri nu pot avea ca efect denaturarea liberei concurențe. Actele respective de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 21 punctul (2).

Articolul 10
Cooperare internațională

1. Uniunea, reprezentată de Comisie, poate încheia acorduri cu următoarele țări terțe:
 - (a) țările din Asociația Europeană a Liberului Schimb (AELS) care sunt părți contractante la Acordul privind SEE, în conformitate cu condițiile prevăzute de Acordul privind SEE;
 - (b) țările candidate, precum și cele potențial candidate în conformitate cu acordurile-cadru sau cu un protocol la un acord de asociere, prin care se stabilesc principiile generale și condițiile de participare a acestor țări la programele Uniunii;
 - (c) Confederația Elvețiană, alte țări terțe neprecizate la literele (a) și (b), precum și organizații internaționale, în conformitate cu acordurile încheiate de Uniune cu astfel de țări terțe sau organizații internaționale, în temeiul articolului 218 din TFUE, care stabilește condițiile și regulile detaliate ale participării lor.
2. Țările terțe sau organizațiile internaționale pot furniza sprijin financiar sau contribuții în natură la program. Sprijinul financiar trebuie să fie tratat ca venit alocat extern, în conformitate cu punctul 2 din articolul 21 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012. Sprijinul financiar și contribuțiile în natură sunt admisibile, în conformitate cu termenii și condițiile acordurilor încheiate cu respectiva țară terță sau organizație internațională.

Articolul 11
Rolul Comisiei

1. Comisia deține responsabilitatea generală pentru program. Ea definește prioritățile și obiectivele programului și supraveghează implementarea sa, în special în ceea ce privește cheltuielile, programul și performanța.
2. Comisia gestionează, în numele Uniunii și în domeniul său de competență, relațiile cu țările terțe și organizațiile internaționale, asigurând coordonarea programului Copernicus cu activitățile la nivel național, la nivelul Uniunii și la nivel internațional.
3. Comisia coordonează contribuțiile statelor membre care au ca obiectiv furnizarea de servicii operaționale și disponibilitatea pe termen lung a datelor provenite din infrastructuri de observare, necesare pentru exploatarea serviciilor.
4. Comisia asigură complementaritatea și coerența programului Copernicus cu alte politici, instrumente, programe și acțiuni relevante ale Uniunii.
5. Comisia menține implicarea și consultarea transparentă și periodică a utilizatorilor, permițând identificarea cerințelor utilizatorilor la nivelul Uniunii și la nivel național.
6. Comisia adoptă acte delegate, în conformitate cu dispozițiile articolului 22, în ceea ce privește stabilirea cerințelor în materie de date necesare pentru serviciile operaționale, asigurând întreținerea evoluției acestora.
7. Comisia pune la dispoziție resursele financiare pentru finanțarea programului Copernicus.

Articolul 12 *Operatorii*

1. Comisia poate încredința organismelor competente ale Uniunii sarcinile de implementare descrise în articolul 4, în parte sau în totalitate, în cazul în care acest lucru este justificat de natura specială a acțiunii și expertiza specifică a organismului Uniunii. Printre aceste agenții se numără:
 - (a) Agenția Europeană de Mediu (AEM);
 - (b) Agenția Europeană pentru Gestionarea Cooperării Operative la Frontierele Externe ale statelor membre ale Uniunii Europene (FRONTEX);
 - (c) Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă (AEMS);
 - (d) Centrul European pentru Observații din Satelit (EUSC).
2. Alegerea organismului Uniunii trebuie să țină seama de eficiența costurilor încredințării acestor sarcini și de impactul asupra structurii de guvernare și asupra resurselor sale financiare și umane.
3. În mod excepțional, sarcinile de execuție bugetară încredințate organismelor competente ale Uniunii în temeiul prezentului articol sunt incluse în programul de lucru al respectivelor organisme ale Uniunii cu titlu informativ.
4. Comisia poate încredința, în parte sau în totalitate, Agenției Spațiale Europene (ESA) sarcini de dezvoltare privind componenta spațială descrisă la articolul 5 litera (b).
5. Comisia poate încredința ESA și Organizației europene pentru exploatarea sateliților meteorologici (EUMETSAT), în parte sau în totalitate, sarcinile operaționale ale componentei spațiale descrise la articolul 5 punctul (a).
6. Comisia poate încredința, în parte sau în totalitate, activitățile componentei *in situ* descrise la articolul 6, operatorilor serviciilor descrise la articolul 4.

Articolul 13 *Selectarea operatorilor*

1. Cu excepția operatorilor menționați la articolul 12, Comisia selectează operatorii cărora le delegă sarcinile care trebuie implementate în conformitate cu procedura descrisă la alineatele (2), (3) și (4) din prezentul articol.
2. Comisia publică o cerere de exprimare a interesului pentru potențialii operatori. Această cerere include criteriile de excludere și de selecție, în conformitate cu procedura descrisă mai jos.
3. Comisia inițiază, cu entitățile care îndeplinesc criteriile de selecție, un dialog transparent și obiectiv, fără a genera un conflict de interese. După desfășurarea dialogului, Comisia semnează acorduri de delegare cu entitatea sau entitățile care au experiență dovedită și capacitatea operațională și financiară.
4. Comisia poate intra în negocieri directe înainte de a semna acorduri de delegare cu entitățile enumerate la articolul 12, sau în situații excepționale justificate și documentate în mod corespunzător, în special în cazul în care:
 - (a) nu au fost prezentate propuneri adecvate în urma unei cereri de exprimare a interesului adresate potențialilor operatori;

- (b) sarcinile care trebuie implementate au caracteristici specifice care necesită un anumit operator pentru competența sa tehnică, gradul ridicat de specializare sau puterea administrativă;
- (c) atunci când, din motive de extremă urgență determinate de evenimente neprevăzute care nu pot fi imputate Uniunii, respectarea procedurii prevăzute la alineatele (2) și (3) ar compromite în mod nejustificat executarea sarcinilor care urmează să fie implementate.

Articolul 14

Supravegherea operatorilor

1. Sarcini suplimentare care nu sunt prevăzute în Acordul de delegare se efectuează de către operatori numai în urma autorizării de către Comisie. Operatorul nu poate pretinde niciun fel de despăgubire sau compensare suplimentară pentru sarcini suplimentare, în afară de rambursarea costurilor.
2. Comisia se asigură că operatorii permit divulgarea integrală a situației conturilor lor și a tuturor documentelor și informațiilor pertinente. Comisia poate efectua orice inspecție, inclusiv la fața locului, necesară pentru verificarea conformității cu prezentul regulament, precum și cu acordurile de delegare.
3. Ori de câte ori o situație de urgență sau evenimente neprevăzute justifică acest lucru, sau la cererea justificată a operatorului, Comisia poate acționa în locul operatorului și suspenda acordul de delegare pentru timpul și acele acțiuni necesare îndeplinirii acțiunilor necesare.
4. Operatorii pot prezenta Comisiei reclamații privind atribuirea contractelor și a granturilor în derularea acordului de delegare sau a programului de lucru. Cu toate acestea, aceste reclamații pot viza doar abaterile deliberate, neglijența manifestă sau fraudă și pot fi prezentate numai după ce toate căile reparatorii față de operator au fost epuizate.

Articolul 15

Politica programului Copernicus în materie de date și informații

1. Datele și informațiile programului Copernicus trebuie puse la dispoziție pe o bază integrală, deschisă și gratuită, sub rezerva următoarelor limitări specifice:
 - (a) condițiile de autorizare anexate datelor și informațiilor terțe;
 - (b) formatele de difuzare, caracteristicile și mijloacele de distribuție;
 - (c) interesele de securitate și relațiile externe al Uniunii sau ale statelor sale membre;
 - (d) riscul de perturbare, din motive de siguranță sau tehnice, a sistemului care produce datele și informațiile programului Copernicus.

Articolul 16

Limitări și condiții de acces și de utilizare

1. Comisia poate adopta acte delegate, în conformitate cu dispozițiile articolului 22, în ceea ce privește:

- (a) condițiile și procedurile privind înregistrarea, utilizarea și accesul la datele și informațiile programului Copernicus, inclusiv cele legate de formate, caracteristici și mijloace de distribuție;
 - (b) condițiile și procedurile pentru transmiterea și utilizarea datelor obținute prin satelit transmise stațiilor receptoare care nu sunt incluse în programul Copernicus;
 - (c) condițiile și procedurile de arhivare a datelor și informațiilor programului Copernicus;
 - (d) criteriile tehnice specifice necesare pentru a preveni perturbarea sistemului de date și informații Copernicus, inclusiv prioritatea de acces;
 - (e) criteriile pentru restricționarea difuzării datelor și informațiilor programului Copernicus datorată conflictelor dintre diferitele drepturi sau interese de securitate;
 - (f) criteriile de realizare a evaluării de securitate.
2. Comisia stabilește autorizațiile relevante pentru Copernicus și datele și informațiile terțe, precum și descărcarea datelor obținute de la sateliți de către stațiile receptoare care nu sunt incluse în programul Copernicus în conformitate cu prezentul regulament și actele delegate menționate la alineatul (1).

Articolul 17

Protejarea intereselor de securitate

1. Comisia efectuează o evaluare prealabilă de securitate privind datele și informațiile programului Copernicus pentru identificarea datelor și informațiilor care sunt vitale pentru protejarea intereselor Uniunii sau a securității naționale.
2. Statele membre și țările terțe care participă la programul Copernicus în temeiul articolului 10 pot solicita Comisiei să efectueze o nouă evaluare de securitate în cazul în care evoluțiile din domeniul securității justifică o astfel de nouă evaluare.
3. În cazul în care evaluarea prealabilă de securitate nu este posibilă în cadrul temporal al culegerii și producerii de date și informații în cadrul programului Copernicus, Comisia poate desfășura o evaluare de securitate la fața locului.
4. Comisia emite instrucțiuni privind restricțiile de difuzare a datelor și informațiilor programului Copernicus în cazuri individuale pe baza criteriilor adoptate în temeiul articolului 16 litera (f) punctul (1). În caz de urgență, instrucțiunile Comisiei se adoptă într-un interval de timp cât mai scurt necesar pentru a fi eficace. Comisia ia măsurile cel mai puțin perturbatoare, având în vedere obiectivele programului Copernicus și politica acestuia în materie de date și informații. Instrucțiunile Comisiei trebuie să fie proporționale, inclusiv în ceea ce privește promptitudinea și domeniul de aplicare teritorială, comparând protejarea intereselor de securitate cu disponibilitatea datelor și informațiilor din alte surse.

Articolul 18

Protejarea intereselor financiare ale Uniunii

1. Comisia ia măsurile adecvate pentru a se asigura că, atunci când acțiunile finanțate în temeiul prezentului program sunt puse în aplicare, interesele financiare ale Uniunii Europene sunt protejate prin aplicarea de măsuri preventive împotriva fraudei,

corupției și oricăror altor activități ilegale, prin verificări eficace și, dacă se descoperă nereguli, prin recuperarea sumelor plătite în mod necuvenit și, dacă este cazul, prin aplicarea de sancțiuni administrative și financiare eficace, proporționale și disuasive.

2. Comisia sau reprezentanții acesteia și Curtea de Conturi au competența de a efectua audituri, pe baza documentelor și la fața locului, în cazul tuturor beneficiarilor, contractanților și subcontractanților care au primit fonduri ale Uniunii în cadrul programului.
3. Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) poate efectua investigații, inclusiv controale și inspecții la fața locului, în conformitate cu dispozițiile și procedurile prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 mai 1999 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri pentru a se stabili dacă au fost acte de fraudă, corupție sau orice altă activitate ilegală care afectează interesele financiare ale Uniunii în legătură cu un acord sau decizie de grant sau un contract finanțat în temeiul programului.
4. Fără a aduce atingere alineatelor (1), (2) și (3), acordurile de cooperare cu țări terțe și cu organizații internaționale, contractele, acordurile de grant și deciziile privind granturile care rezultă din implementarea prezentului program conțin dispoziții care împuternicesc în mod expres Comisia, Curtea de Conturi și OLAF să efectueze astfel de audituri și investigații, în conformitate cu competențele lor respective.

Articolul 19 Proprietatea

1. Uniunea sau un organism sau fond desemnat în mod expres este proprietarul tuturor activelor corporale și necorporale constituite sau dezvoltate în cadrul programului Copernicus sub rezerva acordurilor încheiate cu părți terțe, dacă este cazul, cu privire la drepturile de proprietate existente.
2. Termenii și condițiile referitoare la transferul de proprietate către Uniune sunt stabilite de acordurile menționate la alineatul (1).
3. Comisia adoptă acte delegate, în conformitate cu articolul 22 pentru a stabili termenii și condițiile oricărui transfer ulterior al drepturilor de proprietate de la Uniune. Actul delegat desemnează organismul sau fondul pe baza unor motive transparente și obiective, care nu generează niciun conflict de interese.

Articolul 20 Asistența acordată Comisiei

1. Comisia poate fi asistată de reprezentanți ai utilizatorilor finali, experți independenți, în special în materie de securitate, precum și de reprezentanți ai agențiilor naționale de resort, în special agențiile spațiale naționale, care furnizează expertiza științifică și tehnică necesară și comentarii din partea utilizatorilor.

Articolul 21
Procedura comitetului

1. Comisia este sprijinită de un comitet („comitetul Copernicus”). Acesta este un comitet instituit în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.
2. În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.
3. În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 22
Exercitarea delegării

4. Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute în prezentul articol.
5. Competența de adoptare a actelor delegate menționate la articolul 16 alineatul (1) și articolul 19 alineatul (3) îi este conferită Comisiei pentru o perioadă de timp nedeterminată, începând cu 1 ianuarie 2014.
6. Delegarea de competențe poate fi revocată în orice moment de către Parlamentul European sau de către Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării competenței specificate în decizia respectivă. Aceasta produce efecte începând cu ziua următoare publicării deciziei în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau cu o dată ulterioară, specificată în decizie. Decizia nu aduce atingere valabilității niciunui dintre actele delegate aflate deja în vigoare.
7. De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.
8. Actele delegate adoptate în temeiul articolului 16 alineatul (1) și articolului 19 alineatul (3) intră în vigoare doar dacă Parlamentul European sau Consiliul nu au formulat nicio obiecție în termen de două luni de la comunicarea actului Parlamentului European și Consiliului sau dacă, înainte de expirarea acestui termen, atât Parlamentul European cât și Consiliul au informat Comisia că nu au obiecții. Această perioadă se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 23
Evaluare

1. Până cel mai târziu la 30 iunie 2018, Comisia va întocmi un raport de evaluare privind îndeplinirea obiectivelor tuturor sarcinilor finanțate de programul Copernicus la nivelul rezultatelor și efectelor, al valorii europene adăugate a acestora și la nivelul eficienței utilizării resurselor. În special, evaluarea abordează relevanța continuă a tuturor obiectivelor, precum și contribuția măsurilor la obiectivele prevăzute la articolele 2 și 3.
2. Comisia realizează evaluarea menționată la alineatul (1) în strânsă cooperare cu operatorii și comunitățile de utilizatori ai programului Copernicus și examinează eficacitatea și eficiența programului Copernicus și contribuția sa la obiectivele menționate la articolele 2 și 3. Comisia transmite rezultatele acestor evaluări Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor.

3. Comisia poate, ori de câte ori este necesar, să fie asistată de către entități independente, să întreprindă evaluarea metodelor de realizare a proiectelor, precum și a impactului implementării acestora, pentru a aprecia dacă obiectivele, inclusiv cele privind protecția mediului, au fost atinse.
4. Comisia poate solicita unui stat membru să furnizeze o evaluare specifică a acțiunilor și proiectelor conexe finanțate în conformitate cu prezentul regulament sau, acolo unde este cazul, să pună la dispoziție informațiile și asistența necesare pentru realizarea unei evaluări a acestor proiecte.

Articolul 24

Abrogare

Regulamentul (UE) nr. 911/2010 se abrogă.

Trimiterile la regulamentul abrogat se interpretează ca trimiteri la prezentul regulament.

Articolul 25

Intrare în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Se aplică de la 1 ianuarie 2014.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

*Pentru Parlamentul European,
Președintele*

*Pentru Consiliu
Președintele*

FIȘĂ FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ

1. CADRUL PROPUNERII

- 1.1. Denumirea propunerii
- 1.2. Domeniul de politică în cauză în structura ABM/ABB
- 1.3. Tipul propunerii
- 1.4. Obiective
- 1.5. Motivele propunerii
- 1.6. Durata acțiunii și impactul financiar al acesteia
- 1.7. Modurile de gestionare preconizate

2. MĂSURI DE GESTIONARE

- 2.1. Dispoziții în materie de monitorizare și raportare
- 2.2. Sistemul de gestiune și control
- 2.3. Măsurile de prevenire a fraudelor și a neregulilor

3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

- 3.1. Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli afectată (afectate)
- 3.2. Impactul estimat asupra cheltuielilor
 - 3.2.1. Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor
 - 3.2.2. Impactul estimat asupra creditelor operaționale
 - 3.2.3. Impactul estimat asupra creditelor cu caracter administrativ
 - 3.2.4. Compatibilitatea cu cadrul financiar multianual actual
 - 3.2.5. Participarea terților la finanțare
- 3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

FISĂ FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ PENTRU PROPUNERI

1. CADRUL PROPUNERII

1.1. Denumirea propunerii

Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a programului european de observare a Pământului (Copernicus)

1.2. Domeniul de politică în cauză în structura ABM/ABB¹⁴

Titlul 02: Întreprindere Capitolul 02 06: Copernicus

1.3. Tipul propunerii

- (Propunerea/inițiativa se referă la o **acțiune nouă**)
- Propunerea/inițiativa se referă la o **acțiune nouă în urma unui proiect-pilot/a unei acțiuni pregătitoare**¹⁵
- (Propunerea/inițiativa se referă la **prelungirea unei acțiuni existente**)
- (Propunerea/inițiativa se referă la o **acțiune reorientată către o acțiune nouă**)

1.4. Obiective

Copernicus este noua denumire a programului european de observare a Pământului, GMES (Monitorizare globală pentru mediu și securitate). Acesta acoperă toate activitățile de asigurare a furnizării continue de date precise și fiabile și informații în materie de mediu și probleme de securitate către utilizatorii responsabili de elaborarea politicilor, implementare și monitorizare, în UE și statele sale membre. Copernicus are ca obiectiv furnizarea de acces continuu, independent și fiabil pentru Europa la date și informații de observare.

Programul Copernicus este un program care urmează a fi furnizat în cadrul strategiei Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. Contribuția sa la creșterea și stabilitatea economică, care va fi obținută prin stimularea aplicațiilor comerciale cu valoare adăugată, este o componentă a inițiativei emblematice privind politica industrială în cadrul strategiei Europa 2020¹⁶.

Programul contribuie la următoarele obiective generale:

- (a) protecția mediului și furnizarea de suport pentru eforturile de protecție civilă și de securitate;
- (b) sprijin pentru strategia de creștere Europa 2020 prin contribuția la îndeplinirea obiectivelor de creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii; în special, va contribui la stabilitatea și creșterea economică prin stimularea aplicațiilor comerciale.

Comunitățile de utilizatori ai programului Copernicus sunt definite ca incluzând organisme europene naționale, regionale sau locale însărcinate cu definirea, implementarea, aplicarea sau monitorizarea unui serviciu sau a unei politici publice în domeniile menționate la articolul 4 alineatul (1) din regulament. Grupurile cele mai afectate vor include:

¹⁴ ABM: gestiune pe activități - ABB: întocmirea bugetului pe activități (Activity-Based Budgeting).

¹⁵ Astfel cum se menționează la articolul 49 alineatul (6) litera (a) sau (b) din Regulamentul financiar.

¹⁶ COM(2013) 108 final, 28.2.2013.

- autoritățile publice de la nivel european, național, regional și local (în calitate de utilizatori și contribuabili), inclusiv în țările terțe (cum ar fi țările participante și cele beneficiare de exemplu, ale inițiativei GMES și Africa);
- industria din aval, în special IMM-urile; precum și
- utilizatorii finali (autoritățile regionale și locale, instituțiile publice, printre care universități, centre de cercetare, chiar cetățeni care utilizează serviciile publice facilitate prin Copernicus), clienții din sectorul din aval.

1.4.1. *Obiectivul strategic multianual al Comisiei vizat de propunere*

Programul Copernicus își propune să contribuie la obiectivele strategiei Europa 2020 în următoarele moduri:

- „o economie mai eficientă din punctul de vedere al resurselor, mai ecologică”, adică în special conservarea și gestionarea resurselor de mediu, a ecosistemelor și a biodiversității; îmbunătățirea eficienței ca urmare a condițiilor mai bune de aplicare a politicilor UE, cum ar fi transporturile, de exemplu, monitorizarea gheții, care să permită o îmbunătățire a rutelor navelor; agricultură, de exemplu, prin sprijinirea *agriculturii inteligente* și reducerea nevoii de noi participanți pe piață; energie, prin măsurarea radiațiilor solare necesare pentru producția de energie prin mijloace fotovoltaice;
- „o economie mai competitivă”, ca o inițiativă emblematică privind politicile industriale și spațiale, programul Copernicus are drept scop să stimuleze competitivitatea industriei UE și avantajul său tehnologic în spațiu și dincolo de acesta; Copernicus are drept scop, în special, să creeze potențialul de afaceri pentru IMM-uri prin stimularea inovării în sectorul din aval, dezvoltarea de noi servicii care se bazează pe informații provenind de la programul Copernicus;
- „o economie bazată pe cunoaștere”, programul Copernicus își propune să contribuie la o mai bună înțelegere a provocărilor globale, el sprijină dezvoltarea cercetării/științei, prin furnizarea de date critice;
- „o economie bazată pe inovare”, Copernicus permite crearea serviciilor foarte inovatoare în aval. Acesta urmărește să creeze parteneriate între institutele de cercetare și de afaceri și poate stabili criterii de referință pentru transferul de cercetare și dezvoltare în întreprinderi;
- „o economie cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă”, Copernicus creează un potențial suplimentar pentru noi locuri de muncă prin stimularea cererii suplimentare de forță de muncă de înaltă calificare;
- „coeziunea economică, socială și teritorială”, de exemplu, necesitatea de noi infrastructuri terestre în special în UE-12; prin crearea de noi oportunități de afaceri pentru IMM-uri din toate statele membre UE, Copernicus va oferi un impuls acestor țări rămase în urmă în domeniul serviciilor teritoriale sau de urgență și, prin urmare, va contribui la obiectivul de realizare a unei mai mari coeziuni între statele membre. Serviciile Copernicus sunt prin definiție paneuropene și răspund cerințelor europene.

1.4.2. *Obiectiv(e) specific(e) și activitatea (activitățile) ABM/ABB în cauză*

Programul Copernicus cuprinde următoarele obiective specifice:

Obiectivul specific nr. 1: Serviciile Copernicus

Serviciul de monitorizare a teritoriului al programului Copernicus se va concentra pe un serviciu periodic de cartografiere a scoarței terestre la nivel european, național și regional, precum și pe activități de monitorizare dinamică a teritoriului.

Serviciile Copernicus de monitorizare a mediului marin furnizează informații privind stadiul fizic și dinamica oceanelor și ecosistemelor marine pentru oceanul global și zonele regionale europene. Domeniile de aplicare ale serviciilor marine din cadrul programului Copernicus includ siguranța maritimă, mediul marin și regiunile de coastă, resursele marine, precum și previziunile meteorologice sezoniere și monitorizarea climatică.

Serviciul de supraveghere a mediului atmosferic al programului Copernicus asigură monitorizarea calității aerului la scară europeană și a compoziției chimice a atmosferei la scară globală. Serviciile furnizează, în special, informații pentru sistemele de monitorizare a calității aerului de la scară locală până la scară națională și ar trebui să contribuie la monitorizarea variabilelor climatice de chimie a atmosferei.

Serviciul de monitorizare a schimbărilor climatice al programului Copernicus va permite adaptarea la aceste schimbări și atenuarea efectelor acestora. El ar trebui să contribuie, în special, la furnizarea variabilelor climatice esențiale, a analizei climatice și a proiecțiilor la o scară relevantă pentru adaptare și atenuare, precum și la furnizarea serviciilor relevante.

Serviciul de răspuns în situații de urgență al programului Copernicus va oferi o combinație de hărți și/sau diferite niveluri ale datelor preprocesate produse pentru a sprijini actorii și serviciile de răspuns în situații de urgență la nivel internațional, european, național sau regional, în caz de catastrofe precum furtuni, incendii inundații, seisme, erupții vulcanice, dezastre provocate deliberat sau de om sau alte dezastre umanitare. Serviciul poate aborda întreg ciclul de gestionare a situațiilor de criză: prevenirea, pregătirea, răspunsul sau activitățile de redresare.

Serviciile de securitate ale programului Copernicus furnizează informații în sprijinul provocărilor cu care se confruntă Europa în domeniul securității, în special al controlului frontierelor, al supravegherii maritime și al sprijinului pentru acțiunile externe ale UE.

Componenta *in situ* a programului Copernicus va asigura observațiile prin intermediul instalațiilor aeriene, marine și terestre pentru servicii. Accesul la datele de referință este necesar pentru funcționarea serviciilor. În timp ce aceasta este în principal o responsabilitate a statelor membre, programul poate contribui la armonizarea datelor transfrontaliere *in situ* în cadrul UE și la colectarea suplimentară a datelor *in situ* în afara UE. Activitățile vor fi încredințate entităților responsabile de servicii.

De asemenea, sunt incluse și activități orizontale, pentru sprijinirea gestionării generale a fondurilor alocate în temeiul prezentului regulament, supravegherea implementării tuturor activităților programului, în special în ceea ce privește costurile, programul și performanța, instituirea unor instrumente adecvate și măsurile structurale necesare pentru identificarea, controlul, atenuarea și monitorizarea riscurilor asociate programului; relațiile cu țări terțe și organizații internaționale; activități de raportare către statele membre; coordonarea cu activitățile de la nivel național, la nivelul Uniunii și la nivel internațional, în special GEOSS; coordonarea contribuțiilor voluntare ale statelor membre; asigurând, în același timp, complementaritatea și coerența programului cu alte politici, instrumente și acțiuni relevante ale Uniunii; stabilirea nevoilor utilizatorilor și monitorizarea satisfacerii acestora.

Obiectivul specific nr. 2: Observarea din spațiu

Componenta spațială a programului Copernicus va asigura sustenabilitatea observațiilor din spațiu pentru serviciile Copernicus.

Aceasta include exploatarea infrastructurii spațiale prevăzute în mod special în acest sens (de exemplu, sateliții Sentinel); accesul la misiunile părților terțe; distribuția de date; asistența tehnică pentru Comisie în scopul concentrării necesităților în materie de date destinate componentei servicii, identificarea lacunelor în materie de observare și contribuția la specificarea noilor misiuni spațiale.

Activitățile de dezvoltare includ proiectarea și achiziționarea de noi elemente ale infrastructurii spațiale; furnizarea de asistență tehnică pentru Comisie în ceea ce privește integrarea nevoilor de servicii în specificațiile noilor misiuni spațiale, cu sprijinul operatorilor infrastructurilor spațiale; coordonarea dezvoltării activităților spațiale, inclusiv evoluții care vizează modernizarea și completarea componentei spațiale a programului Copernicus.

1.4.3. Rezultatele preconizate și impactul

Se prevăd dezvoltarea serviciilor pentru asigurarea sustenabilității pe termen lung a sistemului și pentru acoperirea nevoilor utilizatorilor care nu au fost exprimate până în prezent. Avantajul este că programul Copernicus este capabil în mod sustenabil să răspundă consecvent necesităților utilizatorilor, sporind astfel gradul de absorbție a utilizatorilor și dezvoltarea pieței din aval.

Impactul economic: dezvoltarea de noi produse și de servicii noi care vor stimula inovarea de produse și procese și, prin urmare, au un impact pe termen lung asupra industriei europene. Continuitatea integrală a serviciilor programului Copernicus ar îmbunătăți în mod semnificativ competitivitatea industriei și apariția unor întreprinderi viabile din punct de vedere comercial.

Impactul asupra mediului: Disponibilitatea serviciilor Copernicus pe termen lung sprijină obiectivul conform căruia Europa ar trebui să fie un actor esențial în schimbările climatice. Aceasta va asigura, de asemenea, un parteneriat real în cadrul GEOSS.

Impactul social: Vor fi create noi locuri de muncă, nu numai în industria de sateliți și în C&D, dar, de asemenea, în activități comerciale legate de dezvoltarea de noi tehnici pentru observarea Pământului și industriilor și serviciilor conexe. Mai important, angajamentul durabil va facilita dezvoltarea serviciilor din aval în care impactul în ceea ce privește ocuparea forței de muncă ar fi semnificativ.

1.4.4. Indicatori de rezultat și de impact

Realizarea obiectivelor va fi măsurată prin următorii indicatori:

- (a) date și informații puse la dispoziție în conformitate cu cerințele de livrare la nivelul serviciilor;
- (b) utilizarea datelor și informațiilor este măsurată prin evoluția numărului de utilizatori, prin volumul de date și de informații cu valoare adăugată accesate, precum și prin extinderea distribuției în statele membre;
- (c) pătrunderea pe piață și competitivitatea operatorilor europeni din aval.

Vor fi instituite instrumente specifice pentru măsurarea acestor parametri în mod regulat, în special prin includerea unor cerințe specifice în acordurile de delegare și/sau contractele care urmează să fie stabilite cu operatorii. Vor fi comandate studii *ad hoc* în mai multe etape ale programului pentru a măsura gradul de satisfacție a utilizatorilor (potențiali), pătrunderea pe piață, și efectul programului Copernicus în competitivitatea sectorului din aval.

În plus, se preconizează că o mare parte a implementării programului va fi delegată unor terțe părți. Acordurile de delegare vor include obiective și indicatori pentru a permite monitorizarea

performanței operatorilor. Acești indicatori vor servi la monitorizarea generală a programului. Aceștia includ:

- instituirea celor 6 servicii la nivel operațional, toate cele șase servicii fiind operaționale până în 2017;
- încadrarea în buget și planificarea serviciului de informare, astfel cum se stabilește în acordurile de delegare și/sau contractele cu operatorii;
- numărul utilizatorilor de servicii și gradul lor de satisfacție;
- dezvoltarea sectorului din aval utilizând date și informații ale programului Copernicus.
- lansarea și exploatarea sateliților sau instrumentelor planificate, inclusiv livrarea la timp a datelor de observare în formatul adecvat către utilizatori identificați, în conformitate cu planificarea care urmează a fi stabilită în Documentul privind scenariul de pe termen lung pentru componenta spațială;
- definirea și elaborarea în limitele bugetului și planificarea de noi sateliți și a segmentului terestru respectiv, astfel cum sunt definite în scenariul pe termen lung și în acordul de delegare care urmează să fie încheiate cu ESA;

1.5. Motivele propunerii/inițiativei

1.5.1. Cerințe de îndeplinit pe termen scurt sau lung

Informații insuficient de fiabile asupra stării Pământului pentru utilizatorii publici

În ultimii treizeci de ani, UE, Agenția Spațială Europeană (ESA) și statele lor membre respective au depus eforturi importante de C&D în materie de observare a Pământului, în scopul dezvoltării unei infrastructuri și a unor servicii preoperaționale de observare a Pământului. Cu toate acestea, majoritatea serviciilor de observare a Pământului din Europa sunt insuficiente din cauza lacunelor infrastructurilor și a lipsei garanțiilor privind disponibilitatea lor pe termen lung. Datele furnizate de serviciile existente în prezent, fie nu acoperă toți parametrii necesari pentru factorii de decizie¹⁷ sau nu sunt furnizate pe o bază continuă și sustenabilă, în special deoarece durata de viață a serviciului sau a infrastructurii de observare subiacente este limitată ca urmare a constrângerilor bugetare și/sau tehnice. Incapacitatea de a rezolva această problemă va avea importante consecințe pe termen scurt și lung. De exemplu, pe termen scurt, nu vor fi disponibile hărți pentru protecție civilă în cazul unor catastrofe naturale și pe termen lung, date vitale privind schimbările climatice nu vor fi disponibile pentru factorii de decizie.

Investiții economice riscante în aval

Pe baza regulamentului inițial de exploatare, programul Copernicus finanțează, în perioada 2011-2013, un set de activități operaționale. Având în vedere programul existent, care acoperă operațiunile inițiale, a fost făcut un prim pas către un sistem european de observare a Pământului. Cu toate acestea, el este încă limitat în timp (și anume 2011-2013).

Acest risc de perturbare reprezintă o preocupare majoră pentru utilizatorii finali cum ar fi autoritățile publice, dar și pentru prestatorii de servicii din aval care nu vor putea, probabil, să investească semnificativ pe piețe riscante încă nedezvoltate și vor avea dificultăți suplimentare în mobilizarea de capital.

¹⁷ În special, factorii de decizie europeni nu au la dispoziție în prezent informații de o calitate suficientă sintetizate la nivel european sau mondial.

Riscul pentru potențialul de inovare

Perturbarea ar implica, de asemenea, netraducerea investițiilor în C&D în inovare. Prin urmare, potențialul de a mobiliza capacitatea de inovare legată de programul Copernicus, care reprezintă în principal o inovare legată de servicii, nu va fi exploatat. Acest lucru ar fi regretabil în special luând în considerare faptul că politica UE în domeniul inovării ar trebui să fie orientată mai mult spre sectorul serviciilor, după cum arată diferitele studii¹⁸.

Impactul asupra ocupării forței de muncă

În cele din urmă, sistemele de aplicații prin satelit sunt principala sursă de venit pentru industria spațială europeană (3,1 miliarde de euro), constituind principalul domeniu de exporturi (cu 1,13 miliarde de euro)¹⁹. Unul din cele mai importante două sectoare în ceea ce privește veniturile este sectorul de observare a Pământului (de exemplu, sateliții Sentinel ai programului Copernicus). În prezent, sistemele de observare a Pământului reprezintă aproximativ 30% din veniturile totale pentru industria spațială europeană. Pe lângă acest impact direct asupra vânzărilor industriei, Copernicus are un impact semnificativ asupra competitivității și profitabilității industriei spațiale europene. Exportul și comerțul depind foarte mult de poziția concurențială relativă a sectorului. Din aceste motive, impactul programului Copernicus asupra ocupării forței de muncă în acest sector ar fi semnificativ, cu aproximativ 35 000 de locuri de muncă în perioada 2015-2030.

1.5.2. Valoarea adăugată a implicării UE

Temeiul juridic al unui program european de observare a Pământului (Copernicus) îl constituie articolul 189 din TFUE, care permite UE să elaboreze propriul program spațial. Articolul 2 din Regulamentul 911/2010 privind Programul european de monitorizare a Pământului (GMES) și exploatarea sa inițială enumeră deja activitățile incluse în program. În plus, instituirea programului Copernicus este un obiectiv strategic al inițiativei Europa 2020.

Responsabilitățile legate de exploatarea și posibilitatea de reînnoire a infrastructurii spațiale dezvoltate utilizând fonduri UE și fonduri interguvernamentale nu pot fi asigurate suficient de statele membre din cauza costurilor aferente. În domeniul observării din spațiu pentru meteorologia operațională, statele europene și-au centralizat resursele pentru a dezvolta și a exploata sateliții meteorologici în cadrul Organizației Europene pentru exploatarea sateliților meteorologici (EUMETSAT). Statele europene au dezvoltat și sateliți de mediu demonstrativi, fie în cadrul ESA, fie în cadrul agențiilor spațiale naționale. Ele nu au putut, cu toate acestea, să găsească o modalitate de a coopera în ceea ce privește finanțarea programelor operaționale susținute în domeniul monitorizării mediului în mod similar cu cele din domeniul meteorologiei. Necesitatea de a continua astfel de observații devine critică, având în vedere creșterea presiunii politice asupra autorităților publice pentru ca acestea să ia decizii în cunoștință de cauză în domeniul mediului, securității și schimbărilor climatice, precum și necesitatea de a respecta acordurile internaționale.

Pentru serviciile la nivel paneuropean sau cu o acoperire globală, statele membre nu pot realiza toate obiectivele acțiunii propuse dat fiind faptul că inputurile furnizate de diferitele state membre trebuie agregate la nivel european. Comunitatea poate asigura mai bine alte servicii (de exemplu, hărțile de urgență sau hărțile tematice de monitorizare a teritoriului pentru zone geografice mai limitate) din două motive. În primul rând, administrarea mai

¹⁸ A se vedea, de exemplu, *Next generation innovation policy, the future of EU innovation policy to support market growth*, CEPS și Ernst & Young, 2011.

¹⁹ *The European Space Industry in 2010*, ASD-Eurospace, ediția a 15-a, iunie 2011.

coerentă și mai centralizată a datelor primite de la senzori spațiali sau *in situ* vor permite realizarea unor economii de scară. În al doilea rând, furnizarea necoordonată a serviciilor la nivelul statelor membre ar duce la o repetare a aceluiași activități și ar crea dificultăți sau chiar blocaje în monitorizarea punerii în aplicare a legislației comunitare privind mediul pe baza unor criterii transparente și obiective. Dacă informațiile generate la nivelul statelor membre nu vor putea fi comparate, Comisia nu va avea posibilitatea să evalueze dacă legislația privind mediul a fost pusă în aplicare în mod corect în toate statele membre. În plus, acțiunea la nivel european va crea economii de scară, conducând la o mai bună valoare pentru banii publici. Acțiunea la nivelul UE, prin urmare, duce la o valoare adăugată clară.

1.5.3. *Învățămintele desprinse din experiențele anterioare similare*

Prezenta propunere se bazează pe experiența acumulată în timpul dezvoltării Copernicus ca inițiativă de cercetare pe parcursul ultimilor doisprezece ani și pe parcursul fazei de exploatare inițială în 2011-2013. Această experiență demonstrează că, în timp ce finanțarea pentru cercetare este încă necesară pentru continuarea dezvoltării programului Copernicus, a devenit necesară susținerea furnizării serviciilor de observare a Pământului și a funcționării sateliților, pentru a se profita din plin de beneficiile investițiilor realizate până în prezent și pentru satisfacerea necesităților identificate anterior.

1.5.4. *Coerența și posibila sinergie cu alte instrumente relevante*

În faza operațională Copernicus va fi în măsură să furnizeze informații pentru factorii de decizie politică, autorități publice, întreprinderi și cetățeni europeni. Aceasta înseamnă că programul Copernicus, ca o sursă autonomă de informații a UE, urmărește să sprijine toate politicile, instrumentele și acțiunile relevante ale Uniunii, pentru care înțelegerea modului în care planeta noastră se schimbă este de o importanță capitală.

Exemple de contribuții ale programului Copernicus la alte politici ale UE:

- Politicile de cooperare internațională: extinderea serviciilor Copernicus către Africa reprezintă o contribuție concretă la politicile de dezvoltare ale UE. Observarea Pământului prin satelit, de exemplu, permite monitorizarea stării culturilor în timpul sezonului agricol, precum și dezvoltarea unui sistem de avertizare timpurie privind securitatea alimentară pentru regiunile în pericol din întreaga lume. În plus, unele aplicații ale Copernicus ar putea oferi factorilor de decizie informații asupra resurselor naturale din Africa.
- Politica în domeniul transportului: prin optimizarea rutelor navelor, serviciul maritim al Copernicus poate contribui la reducerea consumului de combustibil și a emisiilor.
- Politica de mediu: serviciile Copernicus furnizează sistematic informații periodice la diferite scări care sunt necesare pentru monitorizarea în permanență a stării mediului marin, atmosferic și terestru. În acest context imaginile de mediu colectate prin intermediul Copernicus ar putea constitui baza pentru a monitoriza obiectivele noii strategii europene în domeniul biodiversității, sau ca un instrument de monitorizare a utilizării eficiente a resurselor, cum ar fi lemnul, apa, mineralele, solul, aerul (calitate) și multe altele la nivel european și global.
- Ajutor umanitar: serviciile Copernicus joacă, de asemenea, un rol important în activitățile de răspuns în situații de urgență în interiorul și în afara UE, oferind informații actualizate care sunt esențiale pentru factorii de decizie, planificatori și echipele operative.

- Energie: Copernicus poate oferi Europei o sursă fiabilă de informații privind energia solară și poate contribui la monitorizarea proliferării nucleare sau a dezafectării siturilor nucleare.
- Politica regională: la nivel paneuropean, serviciul terestru al programului Copernicus oferă produse de monitorizare a acoperirii terenurilor și a schimbărilor acesteia. Aceste informații sunt esențiale pentru utilizarea terenurilor și pentru politicile urbane.
- Politica privind schimbările climatice: există mai multe servicii Copernicus care vizează probleme legate de climă, cum ar fi monitorizarea pădurilor și informații privind carbonul din sol, monitorizarea nivelului mării și al gheții, analiza gazelor cu efect de seră și a fluxurilor.
- Securitate: Copernicus poate contribui la supravegherea frontierelor și supravegherea maritimă. În acest cadru, din anul 2008, DG ENTR și DG HOME au stabilit o cooperare strânsă.
- Agricultură: Copernicus ar putea contribui la îmbunătățirea monitorizării prompte și precise a utilizării terenurilor agricole, precum și a evoluției acestora la nivel european, național și regional, oferind metodologii comune și indicatori care să acopere diferite scări spațiale, temporale și tematice. Politica agricolă comună ar putea utiliza Copernicus în vederea monitorizării „retragerii terenurilor din circuitul agricol”.
- Politicile conexe domeniului maritim: Copernicus permite înțelegerea oceanului, a dinamicii sale și a impactului acestuia asupra schimbărilor climatice. Aplicațiile în acest domeniu includ: Securitatea maritimă, deversările de produse petroliere, gestionarea resurselor marine, schimbările climatice, previziunile meteorologice, activitățile litorale, supravegherea gheții și calitatea apei.

1.6. Durata acțiunii și impactul financiar al acesteia

Propunere/inițiativă cu **durată limitată**

– Propunere/inițiativă în vigoare din 2014 până în 2020

– Impact financiar din 2014 până în 2020.

Propunere/inițiativă cu **durată nelimitată**

– Implementare cu o perioadă de creștere în intensitate din AAAA până în AAAA,

– urmată de o perioadă de funcționare în regim de croazieră.

1.7. Modul (modurile) de gestionare preconizate²⁰

Gestiune directă de către Comisie

Gestiune indirectă, prin delegarea sarcinilor de execuție

– agențiilor executive

– organismelor instituite de Comunități²¹

– organismelor publice naționale/organisme cu misiune de serviciu public

– persoanelor cărora li se încredințează executarea unor acțiuni specifice în temeiul titlului V din Tratatul privind Uniunea Europeană, identificate în actul de bază relevant în sensul articolului 49 din Regulamentul financiar

Gestiune partajată cu statele membre

Gestiune descentralizată împreună cu țări terțe

Organizații internaționale

Dacă se indică mai multe moduri de gestionare, se furnizează detalii suplimentare în secțiunea „Observații“.

Observații:

Copernicus se bazează pe capacitățile existente în Europa, evitând repetările inutile și, în schimb, căutând sinergii între capacitățile naționale sau internaționale existente. În plus, după cum se consideră, Comisia nu are nici forța de muncă internă, nici expertiza de a gestiona singură acest sistem operațional extrem de complex de sisteme. Acesta este motivul pentru care, în conformitate cu obiectivele de simplificare și de îmbunătățire a performanțelor programelor de cheltuieli ale UE, se propune punerea în aplicare a unor părți semnificative din programul indirect, în înțelesul articolului 58 din Regulamentul financiar, de delegare a competențelor de execuție către o serie de organisme relevante în domeniul lor de expertiză. Grație acordurilor de delegare, Comisia va fi în continuare responsabilă pentru program, dar va transfera responsabilitățile de implementare către un număr de operatori. Comisia, sprijinită de Comitet și experți independenți, se va concentra pe definirea deciziilor programatice de înalt nivel și pe monitorizarea implementării acestora. Operatorii vor fi invitați să prezinte programe de lucru anuale și rapoarte anuale de activitate împreună cu certificatele de audit.

Până în 2013, dezvoltarea componentei spațiale a fost cofinanțată de către UE și ESA, prin intermediul unei contribuții a temei „Spațiu” din cadrul PC7 și GMES și a regulamentului său inițial de exploatare la componenta spațială a programului GMES al ESA. Comisia, în numele

²⁰ Explicațiile privind modurile de gestionare, precum și trimerile la Regulamentul financiar sunt disponibile pe site-ul BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

²¹ Astfel cum sunt menționate la articolul 185 din Regulamentul financiar.

UE, a contribuit cu o treime la bugetul total al programului SGC, și anume circa 780 de milioane EUR din totalul de 2,4 miliarde de euro. În acest scop, un acord de delegare a fost încheiat în 2008 între UE, reprezentată de Comisie, și Agenția Spațială Europeană (ESA). Acest acord a fost instituit în conformitate cu Acordul-cadru dintre UE și ESA. Recunoscând că ESA are o expertiză unică și este singura agenție pentru activități de cercetare și dezvoltare legate de programe spațiale la nivel european, se propune continuarea investiției acesteia în activități de dezvoltare și anume proiectarea, construcția și achiziționarea de sateliți și a segmentului terestru aferent din cadrul programului Copernicus. Se consideră că ESA poate continua să cofinanțeze activitățile de dezvoltare, și în special dezvoltarea unei noi generații de sateliți, în locul achiziționării de unități recurente care reiau designul unităților deja existente.

Se propune, de asemenea, să se încredințeze exploatarea infrastructurii dezvoltate atât ESA, cât și EUMETSAT. ESA va fi responsabilă pentru exploatarea sateliților Sentinel 1, 2 și de prelucrarea componentei terestre a Sentinel 3. ESA este în măsură să gestioneze aceste sarcini, deoarece a proiectat și coordonat proiectarea și achiziționarea componentei terestre și se recunoaște expertiza sa dobândită cu privire la operațiunile din multe misiuni științifice. EUMETSAT va fi responsabilă cu exploatarea sateliților și a instrumentelor deosebit de relevante pentru comunitățile din domeniul marin și atmosferic care sunt foarte apropiate, adesea identice, cu domeniul său de competență. Trebuie reamintit că instrumentele Sentinel 4 și 5 operează sateliți proprii ai EUMETSAT. În plus, primirea, tratarea și distribuția de date vor fi, în mare parte, efectuate pe baza capacităților EUMETSAT de executare a mai multor misiuni. Ambele organizații vor fi responsabile de accesul și furnizarea de observații provenite de la misiuni contributive în domeniile lor respective de competență.

Unul dintre produsele-cheie ale serviciului terestru este o evaluare cuprinzătoare și în timp util a acoperirii terenurilor și a schimbărilor acesteia. Seturile de date Corine Land Cover (CLC) au furnizat o serie cronologică de informații privind acoperirea și utilizarea terenurilor pe continentul european începând cu 1990. Acestea permit monitorizarea schimbărilor la suprafața solului ca rezultat al interacțiunii dintre procesele naturale și activitățile umane. Începând din 1994, Corine este pusă în aplicare de Agenția Europeană de Mediu. AEM este o agenție a Uniunii Europene a cărei sarcină este să furnizeze celor implicați în dezvoltarea, adoptarea, implementarea și evaluarea politicii de mediu și publicului larg informații independente solide privind mediul. AEM este, de asemenea, responsabilă cu coordonarea rețelei europene de informare și observare pentru mediu (Eionet) în care experții naționali contribuie la colectarea și validarea datelor de mediu. În timpul exploatării inițiale a GMES (2011-2013), coordonarea componentelor paneuropene și locale ale serviciului terestru au fost încredințate AEM și implementate prin gestiune centralizată, cu achiziții prin intermediul contractelor-cadru și de servicii cu furnizorii de servicii și prin implementare descentralizată, folosind acordurile de grant cu agențiile naționale care sunt părțile interesate directe în AEM. În plus, ar trebui notat faptul că serviciile terestru se bazează puternic pe măsurări *in situ* și date geografice de referință. AEM este în măsură să își organizeze activitatea prin agențiile de mediu naționale și/sau de cartografiere. De aceea, luând act de posibilele sinergii evidente între Copernicus și principalele responsabilități ale AEM, precum și de poziția unică a AEM, în calitate de coordonator al Eionet, față de părțile interesate ale programului Copernicus care sunt agențiile naționale de mediu, se propune continuarea delegării implementării acestor două componente ale serviciului terestru către AEM.

Începând cu 2008, s-a lucrat pentru stabilirea unui sistem european de supraveghere a frontierelor (EUROSUR) pentru a întări controlul la frontierele externe Schengen, în special la frontiera sudică maritimă și la frontiera estică terestră. EUROSUR va oferi statelor membre un cadru tehnic comun (în materie de infrastructură) și un cadru operațional comun (fluxul de

lucru) pentru a spori conștientizarea situației existente la frontierele lor externe și îmbunătățirea capacităților de reacție ale autorităților lor naționale de supraveghere a granițelor UE. Unul dintre obiectivele convenite este crearea unei aplicații comune a instrumentelor de supraveghere [sateliți, VAP-uri (vehicule aeriene fără pilot), aerostate etc.], Frontex având rolul de facilitare a acestui proces. Frontex este Agenția Europeană pentru Gestionarea Cooperării Operative la Frontierele Externe ale statelor membre ale Uniunii Europene. El promovează, coordonează și dezvoltă gestionarea frontierelor europene. Pentru componenta privind controlul la frontieră al serviciului de securitate, cooperarea activă a Frontex este esențială. Frontex a fost implicat în toate proiectele din cadrul PC7 de pregătire a componentei, precum și în alte proiecte conexe ale temei securitate din cadrul PC7. Se poate observa că necesitatea ca Frontex să se bazeze pe GMES/Copernicus pentru aceste activități este recunoscută în propunerea de regulament privind EUROSUR a Comisiei²². Se propune astfel delegarea implementării acestei componente către Frontex.

În ceea ce privește componenta de securitate cu privire la supravegherea maritimă, se propune delegarea implementării către EMSA, Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă. Într-adevăr, mandatul EMSA include unele responsabilități în domeniul securității maritime și obligația de a sprijini Comisia în activitățile conexe. EMSA are o expertiză recunoscută pe scară largă în implementarea rețelei CLEANSeaNET, un program operațional de siguranță maritimă care se bazează pe observarea Pământului. Este, de asemenea, implicată în mod activ în mai multe proiecte C&D de pregătire a serviciului de securitate al programului Copernicus.

²² COM(2011) 873 final.

2. MĂSURI DE GESTIONARE

2.1. Dispoziții în materie de monitorizare și raportare

Se va stabili un sistem de monitorizare pentru asigurarea unor rezultate de cea mai înaltă calitate și a celei mai eficiente utilizări a resurselor. Monitorizarea va acționa pe întreg parcursul programului. Acesta se va baza pe rapoartele periodice de la partenerii de implementare.

2.2. Sistemul de gestiune și control

2.2.1. Riscul (riscurile) identificat(e)

Toate riscurile legate de program vor fi centralizate într-un registru. Fiecărui risc îi este atribuită o probabilitate de realizare și un grad de impact. Registrul riscurilor cuprinde, de asemenea, o listă de acțiuni care urmăresc reducerea acestei probabilități. Riscurile sunt clasificate după cum urmează:

- Riscuri tehnologice: de exemplu, radionavigația prin satelit apelează, într-adevăr, la tehnologii de vârf care trebuie însă validate și ale căror specificații evoluează în permanență.
- Riscuri industriale: punerea în practică a infrastructurii implică participarea a numeroase părți interesate din mai multe țări; lucrările trebuie coordonate într-un mod eficace pentru a se ajunge la sisteme fiabile și perfect integrate, îndeosebi în ceea ce privește securitatea.
- Riscuri de piață: este necesar să se evite situația în care obținerea unor performanțe tehnice inferioare celor anunțate ar avea un impact negativ asupra utilizatorilor și în care infrastructura ar fi, în consecință, neutilizată.
- Riscuri asociate calendarului: orice întârziere a implementării ar pune în pericol oportunitatea.
- Riscuri legate de governanță: governanța programelor implică conlucrarea diverselor entități; este important, prin urmare, să se garanteze o stabilitate și o organizare adecvate. În plus, diferențele de opinii între diferiți actori trebuie să fie luate în considerare cu privire la mai multe subiecte importante. În acest context, trebuie să se ia în considerare împărțirea anumitor riscuri, în special riscurile financiare și cele legate de securitate, între actorii care au cea mai mare capacitate de a le suporta.

În plus, bugetul programului va fi pus în aplicare, în mare parte, în cadrul gestiunii indirecte, prin intermediul acordurilor de delegare, și, marginal, în mod centralizat, în cazul în care Comisia va face uz de granturi și achiziții publice. Riscurile sunt diferite pentru fiecare dintre aceste tipuri diverse de cheltuieli. Auditurile efectuate de către Curtea Europeană de Conturi și auditurile *ex-post* ale Comisiei au identificat următoarele riscuri principale care rămân valabile în mare măsură pentru acest program:

Pentru acordurile de delegare: Principalele riscuri identificate se referă la eligibilitatea operatorilor (entitatea cu care Comisia încheie un acord de delegare), respectarea condițiilor contractuale (transpunerea cerințelor Comisiei în documentele contractuale), respectarea procedurilor (nerespectarea procedurilor stabilite de Comisie) și performanța (nerealizarea obiectivelor predefinite).

Aceste tipuri de riscuri vor fi abordate ținând cont de următorii factori:

- Aspecte semnificative ale procesului de gestionare și control sunt efectuate de către operatori.
- Comisia trebuie să se bazeze într-o mare măsură pe sistemele de gestionare și control ale operatorilor.
- Este important să se asigure un nivel adecvat de control de-a lungul lanțului de punere în aplicare, cu responsabilități clare pentru toți partenerii implicați.

Pentru subvenții: normele complexe de eligibilitate a costurilor și expertiza relativ limitată în gestiunea financiară a anumitor beneficiari ar putea duce la un risc ridicat de costuri declarate incorect (de exemplu, costuri indirecte și costuri pentru echipamente).

Lipsa unei baze de date complete cu informații despre beneficiari, proiecte și costurile declarate ar putea face dificilă identificarea beneficiarilor care ar ridica probleme și a posibilelor duplicări ale costurilor percepute sau a altor nereguli, rezultând astfel o activitate antifraudă ineficientă.

Pentru achizițiile publice: erorile nedetectate sau impreciziile necorectate în oferte sau în caietul de sarcini ar putea conduce la executarea ineficientă a contractului.

2.2.2. Metoda (metodele) de control preconizată (preconizate)

Diferite metode de control sunt preconizate pentru a aborda diferitele riscuri identificate mai sus.

2.2.2.1. Acorduri de delegare

Informații privind crearea unui sistem de control intern

Ar trebui să fie stabilit un sistem de gestiune și control pe baza următoarelor măsuri:

- evaluarea *ex-ante* a operatorului
- monitorizarea bazată pe risc, inclusă pe baza raportării standardizate;
- acțiuni de prevenire, prin proiectarea de cerințe adecvate de eligibilitate, de performanță, de respectare a condițiilor contractuale și a procedurilor;
- căi de atac contractuale care să permită măsuri corective în cazul unei erori de punere în aplicare în ceea ce privește cerințele de eligibilitate, de performanță, de respectare a condițiilor contractuale și a procedurilor;
- controale *ex-ante* privind plățile efectuate de DG în contul fiduciar al operatorului;
- alinierea măsurilor de interes;
- participarea la guvernare;
- drepturi de acces la audit cu privire la operatori, entități afiliate și beneficiari finali;
- o evidență de audit completă care să acopere lanțul de punere în aplicare;
- audituri cu privire la respectare și la performanță efectuate de către agenți ai Comisiei;
- construirea unei asigurări integrate ținând cont de sistemul de control intern și de auditul intern menținute de operatori și entități afiliate care abordează cerințele de eligibilitate, de performanță, de respectare a condițiilor contractuale și a procedurilor;
- situații financiare auditate de auditori externi;
- declarații de asigurare oferite de operatori pe o bază anuală.

Verificarea faptului că procedurile funcționează așa cum au fost concepute va fi asigurată prin mai multe canale de informare:

cunoștințele conducerii despre situația sistemelor de control intern ale DG, obținute prin munca și experiențele de zi cu zi;

supravegherea formală de către DG, urmărirea și monitorizarea măsurilor;

- rezultatele revizuirii anuale a sistemului de control intern (respectarea pe deplin a cerințelor de referință);
 - rezultatele efectuării evaluării riscurilor;
 - controalele *ex-ante* și *ex-post*, inclusiv rapoarte de excepții și/sau vulnerabilități ale controlului intern;
 - rezultatele auditurilor financiare externe ale DG;
 - activitatea de audit și de consiliere desfășurată de structurile de audit intern ale DG;
- evaluările programelor efectuate de evaluatori externi.

Auditurile efectuate de IAC, IAS sau de CCE vor oferi un feedback suplimentar cu privire la caracterul adecvat al sistemului de control.

Estimarea costurilor și a beneficiilor controalelor implicate de sistemul de control

Controalele preconizate au fost luate în considerare într-un sens larg, în conformitate cu definiția modelului COSO de control intern definit ca „un proces conceput pentru a oferi o asigurare rezonabilă în ceea ce privește realizarea obiectivelor în cadrul unor operațiuni eficiente și eficiente, fiabilitatea raportării financiare și conformitatea cu legislația și reglementările aplicabile”. Costurile controalelor sunt estimate pe o bază cuprinzătoare care să acopere orice activități care sunt direct sau indirect legate de verificarea drepturilor operatorilor și regularitatea cheltuielilor. Acolo unde a fost posibil, acestea sunt detaliate de-a lungul diferitelor etape de gestionare și în conformitate cu descrierea sistemului de control preconizat.

Ajustări pentru a ține seama de schimbările preconizate de noua propunere includ date pentru alinierea măsurilor de interes și a căilor de reparație contractuale care să permită măsuri corective în cazul unei erori de implementare în ceea ce privește cerințele.

Evaluarea nivelului riscului preconizat în cazul nerespectării normelor aplicabile

În cadrul sistemului de control preconizat, nivelul riscului estimat în cazul nerespectării (definit ca riscul preconizat de producere a erorilor în ceea ce privește legalitatea și regularitatea la nivel de tranzacții) va fi menținut sub 2 % pe o bază multianuală, însă cu costuri mai reduse datorită diminuării frecvenței riscurilor și a impactului riscurilor, care rezultă din măsurile suplimentare introduse.

Rata de producere a erorilor este estimată să scadă datorită clarificării normelor aplicabile, inclusiv a cerințelor SMART, grație consolidării în continuare a căilor de atac contractuale și ca urmare a sporirii alinierii de interes.

Se preconizează că o mică parte din bugetul acestui program ar putea fi implementată în cadrul gestiunii partajate (a se vedea mai jos) prin acordarea de granturi și prin achiziții publice.

2.2.2.2. Granturi

Informații privind crearea unui sistem de control intern

Actualul cadru de control intern este construit pe punerea în aplicare a standardelor de control intern ale Comisiei, pe procedurile de selectare a celor mai bune proiecte și de transpunere a acestora în instrumente juridice, pe gestionarea proiectelor și a contractelor pe parcursul ciclului de viață al proiectului, pe controale ex-ante efectuate asupra declarațiilor, inclusiv primirea de certificate de audit, pe certificarea ex-ante a metodologiilor de costuri, pe audituri și corecții ex-post, precum și pe evaluare.

Documentația cererilor de propuneri conține instrucțiuni detaliate despre normele de eligibilitate și, în special, despre cele mai frecvente erori în ceea ce privește costurile cu personalul. Beneficiarii sunt invitați să ofere deja, atunci când se face o propunere, detalii suficiente cu privire la costurile preconizate pentru a permite verificarea și identificarea ex-ante a erorilor sau a neînțelegerilor posibile și, dacă este cazul, modificarea punerii în aplicare sau adaptarea acordului de grant. Acest lucru va spori în mod semnificativ securitatea juridică a beneficiarilor și va reduce riscul de producere a erorilor.

Controalele ex-post vor fi efectuate pentru a determina rata medie de eroare reprezentativă care va rămâne în ciuda formării, a controalelor ex-ante și a corecțiilor. Strategia de audit ex-post pentru cheltuielile din cadrul programului se va baza pe auditul financiar al tranzacțiilor definite prin eșantionarea unității monetare, completat de un eșantion bazat pe risc. Strategia de audit ex-post cu privire la legalitate și regularitate va fi completată de o evaluare operațională consolidată și de strategia antifraudă.

Estimarea costurilor și a beneficiilor controalelor implicate de sistemul de control

Trebuie să se găsească un echilibru între creșterea atractivității programului prin reducerea sarcinii de control pentru beneficiari (creșterea încrederii și asumarea riscurilor folosind sume forfetare și baremurile de costuri unitare), pe de o parte și garantarea faptului că rata erorilor necorectate rămâne cât mai mică posibil, pe de altă parte.

Direcția Generală Întreprinderi și Industrie va institui un sistem de control intern rentabil, care să ofere o asigurare rezonabilă că riscul de producere a erorilor este cuprins, pe o bază anuală și pe parcursul perioadei de cheltuieli multianuale, în intervalul de 2-5%, cu scopul final de a ajunge la un nivel rezidual de erori cât mai apropiat de 2 % la încheierea programelor multianuale, după ce s-a ținut cont de impactul financiar al tuturor auditurilor și de măsurile de corecție și de redresare.

Strategia de audit are drept scop de a oferi o imagine justă și fiabilă asupra riscului de producere a erorilor și de a examina în mod eficient și eficace indicațiile de fraudă. Controalele ex-ante ale propunerilor înainte de semnarea acordului de grant și clarificarea normelor de eligibilitate nu ar trebui să mărească în mod semnificativ perioada de încheiere a unui contract. Ordonatorii delegați prezintă anual un raport cu privire la costurile și beneficiile controalelor și Comisia raportează autorității legislative în cadrul revizuirii la jumătatea perioadei cu privire la nivelul de neconformitate care ar putea fi realizat.

Evaluarea nivelului riscului preconizat în cazul nerespectării normelor aplicabile

A. Sursele actuale de eroare

Pe baza rezultatelor de până acum, erorile recurente au fost identificate în legătură cu următoarele:

- **costuri de personal:** imputarea de costuri medii sau de buget (mai degrabă decât costurile reale), incapacitatea de a ține o evidență adecvată a timpului petrecut la lucru, imputarea unor costuri neeligibile (costurile proprietarului-manager al IMM-ului).

- **alte costuri directe:** erorile identificate în mod regulat sunt subcontractate, fără autorizație prealabilă sau fără respectarea normelor privind rentabilitatea etc.
- **costuri indirecte:** în mai multe cazuri, costurile indirecte reprezintă un procent forfetar al costurilor directe și, prin urmare, eroarea în costurile indirecte este proporțională cu eroarea în costurile directe.

B. Posibilitățile de simplificare propuse

Programul va beneficia de măsurile de simplificare incluse în revizuirea trienală a Regulamentului financiar. În acest cadru, Comisia va folosi posibilitatea de a adopta măsuri de simplificare, ca de exemplu, baremuri de costuri unitare pentru proprietari-manageri ai IMM-urilor sau utilizarea ratelor forfetare pentru cheltuielile de personal, în conformitate cu principiile de contabilitate obișnuite ale beneficiarilor.

C. Contribuția modificării în materie de control la reducerea nivelului preconizat al neconformității

Punctul de plecare este *status quo*-ul, bazat pe auditurile PC7 efectuate asupra subvențiilor până în prezent. Pe baza presupunerilor că:

- beneficiarii de granturi în cadrul programului Copernicus sunt similari cu cei care au participat la PC7 și că
- o treime din sursele de erori sunt estimate a fi cele enumerate la punctul B de mai sus,

măsurile de simplificare incluse în Regulamentul financiar sunt preconizate să ducă la o reducere a ratei erorilor. O altă reducere a erorilor este preconizată de clarificarea *ex-ante* a normelor de eligibilitate.

Concluzie: măsurile menționate anterior, luate împreună, au scopul final de a ajunge la un nivel rezidual de erori cât mai apropiat de 2% până la sfârșitul ciclului de viață.

Acest scenariu se bazează pe ipoteza că măsurile de simplificare nu sunt supuse unor modificări substanțiale în procesul decizional.

2.2.2.3. Achiziții publice

Cadrul de control intern construit pe punerea în aplicare a standardelor de control intern ale Comisiei, pe procedurile de achiziții publice pentru selectarea celor mai bune propuneri, pe gestionarea contractelor pe parcursul proiectului/contractului și pe controalele *ex-ante* ale facturilor și ale plăților împiedică erorile reziduale să crească peste 2 %.

2.3. Măsurile de prevenire a fraudelor și a neregulilor

A se preciza măsurile de prevenire și de protecție existente sau preconizate.

În cadrul Strategiei Antifraudă a Comisiei (CAFS)²³ și cu asistența OLAF, prin consultarea și participarea la Rețeaua OLAF de prevenire și de identificare a fraudei (FPDNet), Direcția Generală Întreprinderi și Industrie a dezvoltat propriul proiect de Strategie Antifraudă (AFS) care acoperă măsurile pentru prevenirea și detectarea fraudei și a neregulilor atât la nivel intern, cât și la nivelul beneficiarilor și contractanților. AFS va fi actualizată anual.

În special în cazul granturilor, planul de acțiune privind AFS al Direcției Generale Întreprinderi și Industrie prevede crearea unui registru central al tuturor beneficiarilor săi

²³ COM(2011) 376, 24.6.2011.

(coordonatori, parteneri, subcontractanți și alți actori) și al proiectelor (rapoarte și declarații privind costurile). Această bază de date, în combinație cu achiziția planificată de instrumente puternice de analiză a datelor pentru detectarea indicatorilor de fraudă sau a semnalelor de alertă („red flags”), vor îmbunătăți în mod semnificativ funcțiile sale de control și capacitățile de audit.

În scopul de a spori cunoștințele și capacitatea de a efectua controale preventive și eficiente, planul de acțiune privind AFS al Direcției Generale Întreprinderi și Industrie prevede oferirea de cursuri specifice de instruire și de materiale de îndrumare. În plus, o strategie de control pentru evaluarea capacității financiare și tehnice a beneficiarilor va fi dezvoltată și pusă în aplicare, precum și o clasificare în funcție de riscuri a beneficiarilor pe baza indicatorilor de fraudă, înregistrarea în instrumentele IT și marcarea pentru audituri ex-ante/ex-post.

În plus, procedurile de audit și îndrumarea pentru audituri ex-post bazate pe risc vor fi dezvoltate punându-se accent pe cazurile posibile de fraudă și de nereguli. AFS va fi, de asemenea, mai bine aliniată la standardele de control intern, în special exercițiul de evaluare a riscurilor, precum și la strategiile antifraudă ale altor DG și entități subdelegate.

3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

3.1. Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli afectată (afectate)

Linii bugetare de cheltuieli solicitate

În ordinea rubricilor din cadrul financiar multianual și a liniilor bugetare.

Rubrica din cadrul financiar multianual	Linia bugetară	Tipul cheltuielilor	Contribuție			
	Număr [la poziția.....]	Dif./ Nedif.	din partea țărilor AELS	din partea țărilor candidate	din partea țărilor terțe	În sensul articolului 21 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul financiar
[1]	02010404 — Cheltuieli de suport pentru programul european pentru observarea Pământului (Copernicus)	Nedif.	DA	NU	DA	NU
[1]	020601 — Servicii operaționale (Copernicus)	Dif.	DA	NU	DA	NU
[1]	020602 — Observare din spațiu (Copernicus)	Dif.	DA	NU	DA	NU

3.2. Impactul estimat asupra cheltuielilor

3.2.1. Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor

milioane EUR (cu 3 zecimale)

Rubrica din cadrul financiar multianual:	1	Creștere inteligentă și favorabilă incluziunii
---	----------	--

DG Întreprinderi și Industrie			Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	TOTAL
• Credite operaționale											
020601	Angajamente	(1)	58 500	179 721	189 426	197 952	208 610	283 691	210 291		1 328 191
	Plăți	(2)	29 215	195 417	188 779	197 673	207 871	266 906	231 030	11 300	1 328 191
020602	Angajamente	(1)	301 933	373 949	394 141	411 880	434 051	590 279	437 566		2 943 799
	Plăți	(2)	150 785	406 608	392 796	412 159	434 790	555 362	480 717	110 582	2 943 799
Credite de natură financiară finanțate din bugetul anumitor programe ²⁴											
02010404		(3)	2 500	2 700	2 700	2 800	2 900	2 900	3 000		19 500
TOTAL credite pentru DG Întreprinderi și Industrie	Angajamente	=1+1a+3	362 933	556 370	586 267	612 632	645 561	876 870	650 847		4 291 480
	Plăți	=2+2a+3	182 500	604 725	584 275	612 632	645 561	825 168	714 737	121 882	4 291 480

²⁴ Asistență tehnică și/sau administrativă și cheltuieli de sprijin pentru punerea în aplicare a programelor și/sau a acțiunilor UE (fostele linii „BA”), cercetare directă și cercetare indirectă.

Rubrica din cadrul financiar multianual:	5	„Cheltuieli administrative”
---	----------	------------------------------------

milioane EUR (cu 3 zecimale)

		Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	TOTAL
DG: întreprinderi și Industrie									
• Resurse umane		4 497	5 259	5 894	5 894	5 894	5 894	5 894	39 226
• Alte cheltuieli administrative		0 343	0 343	0 343	0 343	0 343	0 343	0 343	2 401
TOTAL DG ÎNTRERINDERI ȘI INDUSTRIE	Credite	4 840	5 602	6 237	6 237	6 237	6 237	6 237	41 627

TOTAL credite la RUBRICA 5 din cadrul financiar multianual	(Total angajamente = Total plăți)	4 840	5 602	6 237	6 237	6 237	6 237	6 237	41 627
---	--------------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

milioane EUR (cu 3 zecimale)

		Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	TOTAL
TOTAL credite la RUBRICILE 1-5 din cadrul financiar multianual	Angajamente	367 773	561 972	592 504	618 869	651 798	883 107	657 084		4.333 107
	Plăți	187 340	610 327	590 512	618 869	651 798	831 405	720 974	121 882	4 333 107

3.2.2. Impactul estimat asupra creditelor operaționale

- Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite operaționale
- Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite operaționale, conform explicațiilor de mai jos.

Credite de angajament în milioane EUR (până la 3 zecimale)

Obiective	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	TOTAL
OBIECTIVUL SPECIFIC nr. 1 Servicii	58 500	179 721	189 426	197 952	208 610	283 691	210 291	1 328 191
OBIECTIVUL SPECIFIC nr. 2 Spațiu	301 933	373 949	394 141	411 880	434 051	590 279	437 566	2 943 799
COSTURI TOTALE	360 433	553 670	583 567	609 832	642 661	873 970	647 857	4 271 990

3.2.3. Impactul estimat asupra creditelor cu caracter administrativ

3.2.3.1. Rezumat

Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite administrative

X Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite administrative, conform explicațiilor de mai jos:

milioane EUR (cu 3 zecimale)

	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	TOTAL
RUBRICA 5 din cadrul financiar multianual								
Resurse umane	4 497	5 259	5 894	5 894	5 894	5 894	5 894	39 226
Alte cheltuieli administrative	0 343	0 343	0 343	0 343	0 343	0 343	0 343	2 401
Subtotal RUBRICA 5 din cadrul financiar multianual	4 840	5 602	6 237	6 237	6 237	6 237	6 237	41 627

În afara RUBRICII 5²⁵ din cadrul financiar multianual								
Resurse umane								
Alte cheltuieli cu caracter administrativ	2 500	2 700	2 700	2 800	2 900	2 900	3 000	19 500
Subtotal în afara RUBRICII 5 din cadrul financiar multianual								

TOTAL	7 340	8 302	8 937	9 037	9 137	9 137	9 237	61 127
--------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

²⁵

Asistență tehnică și/sau administrativă și cheltuieli de sprijin pentru punerea în aplicare a programelor și/sau a acțiunilor UE (fostele linii „BA”), cercetare directă și cercetare indirectă.

3.2.3.2. Necesarul de resurse umane estimat

- Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de resurse umane
- Propunerea/inițiativa implică utilizarea de resurse umane, conform explicațiilor de mai jos.

Estimarea trebuie exprimată în valoare întregă (sau cel mult cu o zecimală)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
• Posturi din schema de personal (funcționari și agenți temporari)							
02 01 01 01 (la sediu și în birourile de reprezentare ale Comisiei)	28	34	39	39	39	39	39
02 01 01 02 (în delegații)	-	-	-	-	-	-	-
02 01 05 01 (cercetare indirectă)	-	-	-	-	-	-	-
10 01 05 01 (cercetare directă)							
• Personal extern (în echivalent normă întregă: ENI)²⁶							
02 01 02 01 (AC, INT, END din „pachetul global”)	14	14	14	14	14	14	14
02 01 02 02 (AC, INT, JED, AL și END în delegații)	-	-	-	-	-	-	-
02 01 04 yy²⁷	-	-	-	-	-	-	0
	-	-	-	-	-	-	0
02 01 05 02 (CA, INT, END - cercetare indirectă)	-	-	-	-	-	-	-
10 01 05 02 (AC, INT, END - cercetare directă)	-	-	-	-	-	-	-
Alte linii bugetare (a se preciza)	-	-	-	-	-	-	-
TOTAL	42	48	53	53	53	53	53

Necesarul de resurse umane va fi acoperit de efectivele de personal ale DG-ului în cauză alocate deja gestionării acțiunii și/sau redistribuite intern în cadrul DG-ului, completate, după caz, prin resurse suplimentare, care ar putea fi alocate DG-ului care gestionează acțiunea în cadrul procedurii de alocare anuală și ținând cont de constrângerile bugetare.

Actualele resurse umane în 2013 reprezintă 29 de ENI (17 posturi din schema de personal și 12 posturi de personal extern): creșterea progresivă la 53 de ENI (+ 22 Posturi din schema de personal și + 2 posturi de personal extern ar trebui să fie acoperite după cum urmează: după revizuirea în anul 2016 a tuturor acordurilor de delegare existente, o reevaluare a resurselor alocate este necesară pentru a se asigura că obiectivele pot fi atinse prin intermediul personalului existent. Cifrele actuale pentru 2016 și 2019 sunt orientative și ar putea fi revizuite.

- pentru cele 22 de posturi suplimentare din schema de personal (PPE); 8 ar fi acoperite prin redistribuire în interiorul DG Întreprinderi și Industrie (reorganizarea este prevăzută să unifice activitățile de politică spațială cu cele de cercetare și dezvoltare), alte 4 PPE ar fi acoperite prin redistribuire în cadrul DG Întreprinderi și

²⁶ AC = agent contractual; INT = personal pus la dispoziție de agenți de muncă temporară („*Intérimaire*”); JED = „*Jeune Expert en Délégation*” (expert tânăr în delegații); AL= agent local; END= expert național detașat.

²⁷ Sub plafonul pentru personal extern din credite operaționale (fostele linii „BA”).

Industrie. Restul de 10 PPE suplimentare trebuie să fie acoperite de ansamblul de posturi de redistribuire de la Comisie și/sau de personalul detașat (pus la dispoziție) din direcțiile generale implicate în programul Copernicus, astfel cum a fost prevăzut în Decizia privind înființarea GMES din 2006 [C(2006)673]. O propunere de modificare a acestei decizii va fi prezentată.

- pentru personal extern: 2 ENI suplimentare solicitate în 2014 vor fi acoperite prin redistribuire internă; și, în cazul în care este necesar, după revizuirea din 2016 ar putea fi solicitate resurse suplimentare și ar trebui să fie acordate DG Întreprinderi și Industrie în cadrul procedurii anuale de alocare.

Descrierea sarcinilor care trebuie efectuate.;

Funcționari și agenți temporari	<ul style="list-style-type: none"> - pregătirea și monitorizarea implementării programului, inclusiv definirea cerințelor utilizatorilor; - selectarea organismelor delegate; - negocierea acordurilor de delegare (creștere de 6 ori); - supervizarea organismelor delegate (creștere de 4 ori); - monitorizarea execuției bugetare în mod indirect; - furnizarea unei analize juridice și de reglementare în sprijinul procesului de elaborare a deciziilor; - asigurarea conformității soluțiilor propuse cu normele aplicabile; - garantarea unei bune gestiuni financiare și finalizarea tranzacțiilor financiare legate de gestionarea contractelor; - desfășurarea activităților necesare în vederea asigurării unui control eficace al costurilor; - urmărirea cooperării internaționale și negocierea acorduri internaționale; - monitorizarea aspectelor de securitate ale programului Copernicus; - menținerea relațiilor cu statele membre, în special componenta <i>in situ</i>; - evaluarea și diminuarea riscurilor (acumulate datorită expunerii financiare a pachetului financiar consolidat); - relațiile cu Parlamentul European și cu Consiliul în temeiul articolelor 58, 60-61 din Regulamentul financiar; - prevenirea fraudei și a neregulilor și relațiile cu OLAF și Curtea de Conturi; - politica în materie de date și aplicarea sa de către toate părțile interesate; - promovarea acceptării de către utilizatori în statele membre
Personal extern	Suport pentru sarcinile descrise mai sus

3.2.4. Compatibilitatea cu cadrul financiar multianual actual

- Propunerea/inițiativa este compatibilă cu cadrul financiar multianual existent.
- Propunerea/inițiativa necesită o reprogramare a rubricii corespunzătoare din cadrul financiar multianual.
- Propunerea/inițiativa necesită recurgerea la instrumentul de flexibilitate sau la revizuirea cadrului financiar multianual²⁸.

3.2.5. Participarea terților la finanțare

- Propunerea/inițiativa nu prevede cofinanțare din partea terților
- Propunerea/inițiativa prevede cofinanțare, estimată în cele ce urmează:
- Programul va fi deschis participării în țări terțe, însă niciun acord formal nu a fost încheiat.

Credite în milioane EUR (până la 3 zecimale)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Total
<i>A se preciza organismul care asigură cofinanțarea</i>								
TOTAL credite cofinanțate								

²⁸ A se vedea punctele 19 și 24 din Acordul interinstituțional.

3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

- Propunerea/inițiativa nu are impact asupra veniturilor.
- Propunerea/inițiativa are următorul impact financiar:
 - asupra resurselor proprii
 - asupra diverselor venituri

milioane EUR (cu 3 zecimale)

Linie bugetară de venituri:	Credite disponibile pentru exercițiul bugetar actual	Impactul propunerii/inițiativei ²⁹						
		Anul N	Anul N+1	Anul N+2	Anul N+3	... a se introduce numărul de coloane necesar pentru a reflecta durata impactului (a se vedea punctul 1.6)		
Articolul.....								

Pentru diversele venituri alocate, a se preciza linia bugetară (liniile bugetare) afectată (afectate).

A se preciza metoda de calcul al impactului asupra veniturilor.

²⁹ În ceea ce privește resursele proprii tradiționale (taxele vamale, cotizațiile pentru zahăr), sumele indicate trebuie să fie sume nete, adică sumele brute minus 25% pentru costuri de colectare.